

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXIII. ÉVFOLYAM

11. SZÁM

1978. NOVEMBER

ÁRA: 60 FILLÉR

Készülődés a VI. ötéves tervre

Elsőrendű feladatunk a gazdasági építőmunka segítése

Szeptemberben a központi vezetőségi ülésen számot adtunk a X. kongresszus óta végzett munkáról. Az írásos jelentést kiegészítő szóbeli beszámolóban Besenyei Miklós, szakszervezetünk főtákará, többek között így fogalmazott: „Nagy figyelmet kell fordítanunk a gazdasági építőmunka segítésére. Ez szakszervezeti szerveink számára elsőrendű és állandó feladat. Ez a feltétele egész fejlődésünknek, boldogulásunknak.”

Miért kell kiemelni a gazdasági építőmunka segítését? Az ötödik ötéves tervidőszak felidéjénél tartunk, sőt rövidesen — befejezve az 1978-as esztendő — már a harmadik év eredményeiről adhatunk számot. A népgazdaság helyzete mindenki előtt ismeretes. A külső egyensúly helyreállítása a következő években a tervezés és a gazdasági munka elsőszámú szempontja. A fő cél a jövőben is az életszínvonal emelése, de ennek útjában a termelési függ. Jobban termelni pedig csak akkor fogunk tudni, ha a rendelkezésünkre álló anyagi és szellemi erőforrásokat ésszerűbben használjuk fel.

A hatékonyság fokozása, a minőség javítása, az üzem- és munkaszervezésben rejlő lehetőségek kihasználása, a munkafegyelem megszilárdítása, a szocialista munkavereny szoros összekapcsolása a napi üzemi feladatokkal mind olyan lehetőség, amelyekkel számolni kell most, és számolni kell a jövőben is. Nemcsak az iparban, hanem a népgazdaság minden területén.

A posta az V. ötéves tervben egyértelműen és szabatosan fogalmazta meg az öt évre szóló feladatokat: A szolgáltatások minőségének javítása és ezzel együtt — a lehetőségek szerint — a mennyiségi igények kielégítése.

A három év eredményeinek

és gondjainak alapján az 1979. évi terv elkészítése, a feladatok határozott és pontos kijelölése felelősségteljes munkát kíván a postától és a közép-fokú postaszervektől, s megvan a sajátos felelősségük a szakszervezeti szerveknek is. Azért is fontos feladat ez a jelen időszakban, mert ennek alapján már megközelíthetően látható az V. ötéves terv teljesítése, ami alapjául szolgál a VI. ötéves terv elkészítésének.

A VI. ötéves népgazdasági terv kidolgozása az év elején megkezdődött. Ezzel egyidejűleg az egyes ágazatok és vállalatok is megkezdtek a következő középtávú tervidőszak elgondolásainak és feladatainak meghatározását. Természetesen figyelembe véve a népgazdaság és saját területük helyzetét, az V. ötéves terv várható teljesítését és azokat a politikai és kormányhatározatokat, amelyek a népgazdaság távlati fejlesztésének főbb irányait jelölik meg.

A VI. ötéves terv kidolgozása hosszabb folyamat, 1978. elejétől 1980. végéig tart. A tervkészítés első fázisában a VI. ötéves tervre szóló előzetes műszaki fejlesztési koncepciók elkészítése történt meg, ezzel is segítve a népgazdasági terv kidolgozását.

A posta szintén elkészítette a hírközlési szolgáltatások előzetes fejlesztési elgondolásait a VI. ötéves tervre, figyelembe véve a szolgáltatások jelenlegi helyzetét és várható fejlődését 1980-ig. Az ötéves terv végére a postaforgalomnál általában a tervezettnél nagyobb emelkedés várható a küldemények és a különleges szolgáltatások mennyiségében. Jellemző továbbá a pénzforgalomnál a tételek számának és a forintösszeg emelkedése, a hírlapok számának és súlyának növekedése. Ezt a forgalomnövekedést arányosan nem követi sem az üzemi kapacitás növekedése, sem a forgalmi létszám emelkedése. A kisgé-

pek beszerzése a tervezettnél megfelelően alakul, de a géptípusok sokfélesége nehézségeket okoz karbantartásuk során.

A hírlapfeldolgozás gépesítése az előirányzat szerint halad, de gondot okoz az expedíciós szétszórtsága és korszerűtlensége.

A budapesti levélfeldolgozás gépesítése jelentős esemény a posta életében, de a szolgáltatások minőségének javulását csak a góchálózat kiépítése után fogja segíteni. Eppen ezért a szolgáltatások jelenlegi színvonalát továbbra is csak komoly erőfeszítések árán tartható fenn.

A vezetékes távközlés helyzete mindenki előtt ismeretes. A gyenge távbeszélő-ellátottság, a hálózat rossz minősége és zsúfoltsága egyre nagyobb gondot okoz a postának, a postásoknak és az igénybevevőknek is. Az V. ötéves tervben alapvető tennivaló a rekonstrukciós feladatok elvégzése, ezáltal a megbízhatóság javítása, bár az egyre szaporodó távbeszélőigények — elsősorban a lakosság körében — fokozódó feszültséget okoznak.

A rádió- és televízióműsorszórás minősége és technikai színvonalának kielégítő, és fejlesztése a tervezett ütemben halad.

Nagyon röviden: Az V. ötéves terv előirányzatai az időszak végére a fő szolgáltatások iránti igények várható fejlődése mellett valósulnak meg, s ez meghatározza a VI. ötéves tervben elvégzendő feladatokat. Az egyes szolgáltatások fejlesztési irányának és ütemének meghatározása, helyes arányainak kialakítása tehát gondos elemzést és tervezést kíván.

A szakszervezeti szerveknek több éven át tartó, kiemelkedő jelentőségű feladatuk a VI. ötéves terv kidolgozásának segítése. Tevékenyen és érdemben kell közreműködniük elsősorban sokoldalú ta-

paszatalaik összegezésével rendszerezésével, önálló véleményük és javaslatuk kifejtésével. Az 1978. évben megtörtént féldíós beszámolókat tapasztalatait nemcsak a következő két év feladatainak megvalósításánál, hanem a VI. ötéves terv kidolgozásánál is hasznosítani lehet és kell.

A népgazdaság jelenlegi és várható helyzete természetesen befolyásolja a posta fejlesztési lehetőségeit és a postások dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulását is. Vannak és lesznek olyan fejlesztési elképzeléseink, amelyek végleges megvalósítását csak a hosszú távú terv biztosítja, s ez természetes is.

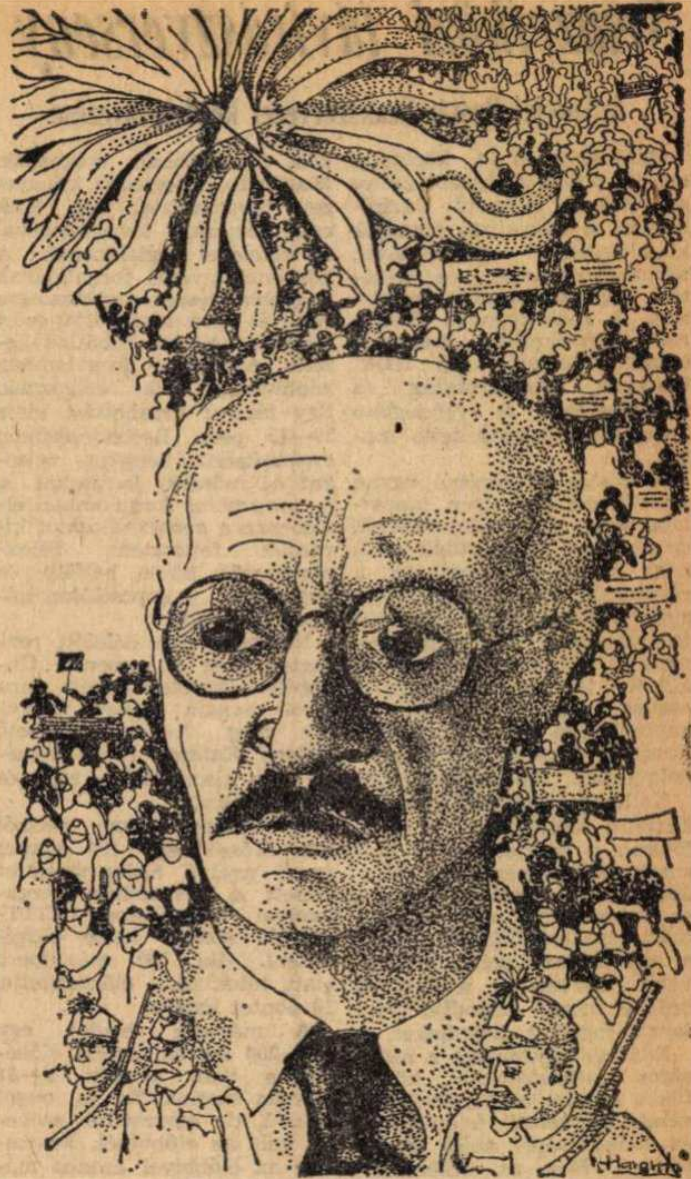
Mégis, melyek az alapvető fejlesztési elgondolások a VI. ötéves tervre? A posta és a távközlés hosszú távú terve a postaforgalom átfogó gépesítésének döntő szakaszát a VI. ötéves tervidőszakot jelölte meg. Ezt sürgeti az igénybevétel további egyenletes növekedése, a postaforgalom élőmunka-igényessége, mert mindössze 2-3 százalékos létszámszaporítást várható a VI. ötéves tervben.

A vezetékes távközlésnél biztosítani kell a fenntartás és üzemeltetés folyamatoságát és jó minőségét, a szolgáltatás minőségét befolyásoló rekonstrukciós feladatok végrehajtását, a forgalomlebonnyító képesség növelését. A távbeszélőigények kielégítésénél a jelenlegi meglévő feszültségeket a VI. ötéves terv sem tudja feloldani, sőt esetleg várható — a fejlesztési lehetőségektől függően — a várakozók számának a növekedése.

A vezetékes nélküli távközlésnél cél a műsorszórás országos ellátottságának javítása és bővítése, valamint a mikrohullámú összeköttetések további építése.

A fejlesztési célok elérésének alapfeltétele a jól képzett dolgozók megfelelő száma és aránya. Ezért élet- és munkakörülményeik dinamikus javítása, a róluk való tervszerű és céltudatos gondoskodás rendkívül fontos feladat. Az V. ötéves tervben — a javulás ellenére — egyes rétegek keresete és szociális ellátása nem egyformán és nem a kívánt mértékben és ütemben javult. Továbbra is gond az üzemi létesítmények zsúfoltsága és korszerűtlensége, a szociális ellátás nem kielégítő színvonalú és elsősorban a postaforgalomnál az alacsony kereset. A népgazdaság jelenlegi helyzete miatt a bérek nagyobb arányú központi támogatással történő emelése várhatóan későbbi időre toldódik el. Ezért nagyon fontos, hogy a meglévő bérfelértékelési lehetőségeket a bérfelértékelés javítására használjuk fel, a VI. ötéves tervben pedig a még fennmaradó aránytalanságokat végleg megszüntessük.

Tanos Lászlóné
titkár

Budapest, XIII., Visegrádi utca 15. A ház falán emléktábla hirdeti, hogy a KMP-nek megalakulása után, 1918. novemberétől négy hónapon át ebben a házban volt első központi pártelhelyisége. A Kommunista Magyarországi Pártjának megalakulását azonban ismétlődő forradalmi események előzték meg.

Kezdjük ott, hogy 1918. október 23-án Károlyi Mihály javaslatára megalakult a Nemzeti Tanács. Programja: béke, függetlenség, a nemzetiségek egyenjogúsítása, polgári demokratikus szabadságjogok, agrárreform és a fentiek alapján álló kormány létrehozása.

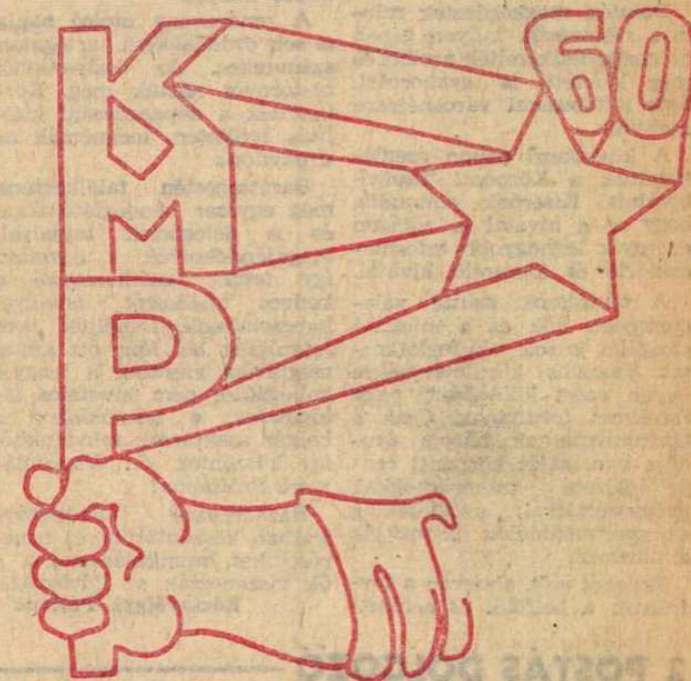
Október 25-től Budapesten egymást érik a tüntetések. 28-án a lánchídi csatában a rendőrök a munkások közé lönek. Válaszul fegyverkezni kezd a munkásság, és mielőtt a vezetők cselekvésre szánják el magukat, kitör a forradalom. A tömegek kiszabadítják a politikai foglyokat a börtönökből. A katonák levágják sapkarózsájukat; helyébe őszirózsát kerül. A forradalom átterjed a vidéki városokra is. Október 30-án végre győz a polgári demokratikus forradalom. A következő napon Károlyi Mihály megalakítja a Nemzeti Tanács pártjainak részvételével az új kormányt, majd november 16-án kikiáltják a magyar népköztársaságot.

A polgári demokratikus forradalom győzelme után a munkásmozgalom két irányzata egyre határozottabban elválik egymástól. A hatalomra került polgári szociáldemokrata koalíció az alapvető polgári demokratikus követelések kivívása után befejezni és az adott szinten konszolidálni akarja a forradalmat. A munkásság azonban tovább akar lépni. Ez az akarat megköveteli egy szervezett vezetőerő létrehozását.

November 24-én néhány tucat ember jön össze tanácskozársra a Városmajor utca 42. számú házban, Kelen József lakásán. Közülük van Korvin Ottó, Mosolygó Antal, a forradalmi szocialisták csoportjának, Landler Jenő, Szántó Béla az MSZDP balszárnyának képviselőiben. A tanácskozások ideje alatt érkezik haza Kun Béla, a volt hadifoglyok internacionalista mozgalma vezetője. Határozott programmal és szervezeti elképzelésekkel rendelkezik. Állást foglal a szociáldemokráciával való szakítás mellett, és követeli egy új forradalmi munkáspárt létrehozását, melynek közvetlen célja a polgári demokratikus forradalom továbbfejlesztése szocialista forradalom.

A tanácskozások eredményeként még aznap, tehát november 24-én megalakul az új forradalmi párt, a Kommunista Magyarországi Pártja. Megválasztják a Központi Bizottságot, élén Kun Bélával.

Hamarosan megindul a területi pártszervezetek kiépítése. Rövid időn belül a főváros valamennyi kerületében és a nagyobb városokban kommunista pártszervezet működik. Létrejön tehát a magyar munkáosztály nagy tettekre képes első nemzedéke, amely a forradalmi helyzet lehetőségeivel élve a megfelelő történelmi pillanatban bátran magához ragadja a politikai hatalmat.

Pártvezetők látogatása a Helyközi

és a Budapesti Távbeszélő Igazgatóságon

Megtisztelő vendégek látogatták meg a két igazgatóságot október 16-án. Győri Imrét, az MSZMP KB titkárát, Király Andrást, a budapesti bizottság titkárát, Szabó Istvánt, a VIII. kerületi bizottság első titkárát, Balázs Józsefet, a kerületi pártbizottság titkárát, valamint munkatársait Horn Dezső miniszter-helyettes és a két postaszerv gazdasági, politikai és társadalmi vezetői köszöntötték.

A postaszervek munkájáról Gáspár Nándor, Pozsonyi Vilmos, Urbán Sándor és Walter Jenő tartott tájékoztatót. A megbeszélésen szó volt a távközlési szol-

gáltatások helyzetéről, fejlesztéséről, a mozgalmi életéről. A vendégek megtekint-

tették a két igazgatóság forgalmi és műszaki berendezéseit.

Ismerkedés a bejövő-munkahelyekkel. Képünkön: Király András, Zádori István, a bejövő távbeszélő-központ vezetője, Győri Imre, Horn Dezső és Gáspár Nándor (Fotó: Harmath István)

Nemzetközi távirásverseny

A Szovjet Postás Szakszervezet kezdeményezése

Október 9. és 14. között a szovjet postás szakszervezet és a Moszkvai Központi Táviróhivatal, a szocialista országok küldötteinek részvételével, távirásversennyel egybekötött tapasztalatcsere rendezett. A rendezvényen Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Mongólia, az NDK, Románia, Magyarország és természetesen a vendégül látó Szovjetunió képviseltette magát.

A Postás Dolgozókól ugyan értesültünk egy ilyen tapasztalatcsere kezdeményezéséről, de gondolni se mertünk arra, hogy ennek mi lehetnének a résztvevői. 20—25 éve dolgozunk a Posta Központi Táviróhivatalban, de még nem nyílt alkalmunk arra, hogy külföldi távirászokkal, akiket esetleg naponta a vonalon kapcsolatban állunk, találkozhassunk, kicsérélhessük gondolatainkat, tapasztalatainkat.

Kellemes repülőút után érkezünk Moszkvába. A repülőtérre a szovjet postás dolgozók szakszervezetének munkatársai, két moszkvai távirász és tolmácsunk, egy magyar diák, szálláshelyünkön pedig a rendezvény egyik legaktívabb szervezője, a kedves, öröklő Klavdiya Pavlovna fogadott bennünket.

Elláttak bennünket a szükséges tájékoztatókkal, közölték a szovjet postás szakszervezet szervezeti felépítéséről és működéséről szóló ismereteket. Még az érkezésünk napján megtartották az ismerkedési estét, utána pedig egy megbeszélés zajlott le, ezen közölték velünk az egyhetes programot és a verseny menetét.

A program szerint a második napon a beszámolók következtek. Sorsolás útján dönt el, ki hányadiknak szólal fel. Minden résztvevő delegáció vezetője ismertette országa távirászolgalatának felépítését, munkamódszereit, szociális helyzetét és arról, mit tesznek azért, hogy minél pontosabban dolgozzanak, továbbá, hogyan képezik a fiatalokat.

Megtudtuk például, hogy bolgár szaktársaink rendkívül nagy gondot fordítanak a távirászok kiképzésére, olyannyira, hogy géphez csak első osztályú, minden tekintetben jól képzett dolgozót ültetnek.

Nem léven gentex-kapcsolatunk Romániával, nem ismerhettük távirászaik munkáját. Beszámolójukból tudtuk meg, hogy két-három évenként két-három hetes továbbképzésben részesülnek. Ezzel a gyorsan fejlődő távirótechnika újdonságaival való ismerkedést segítik elő.

A munkaverseny szervezéséhez is hasznos ötletet szereztek. Az NDK-ban minden távirásznak egyéni adottságaitól függő, képességeihez mért saját minőségjavító terve van.

Sajnáljuk, hogy az idő kisése szűkre volt szabva, így nem tudunk kérdéseket feltenni, pedig a sok érdekesség hallatán erre ugyancsak késztültünk.

Minden beszámolóban elhangzott, hogy országok versenyeket rendeznek, a német és a lengyel távirászok pedig nemzetközi vetélkedőt is tartanak.

Délután megkérdeztük minden résztvevőt, milyen gépen dolgozik, felszerelték azokat és már lehetett is gyakorolni. Este autóbusszal városnézésre mentünk.

A következő napon meglatogattuk a Központi Táviróhivatalt. Kísérőnk elmondta, hogy ez a hivatal a világon az egyik legnagyobb információközlő és kicserélő hivatal.

A távirászok szinte valamennyien nők és a műszaki szolgálat is sok nő foglalkoztat. Szociális körülményeikre éppen ezért különösen nagy figyelmet fordítanak. Csak a táviróhivatalnak három óvodája van, saját központi rendelőintézetet szakorvosokkal, gyógyszerrel, gyógyüdülők és gyermeküdülők biztosítják a pihenést.

Érdekes volt, ahogyan a távirászok a belföldi és nemzet-

közi forgalomban dolgoznak. Moszkvában négyszáz kihelyezett táviróhivatal van, ezek csak táviratok továbbításával és vételével foglalkoznak. A központi hivatal forgalmának nagyobb részét lyukszalagra veszi és azon továbbítja, ezért fontos a teljesen hibátlan kezelés. A belföldi forgalomban képtávíróval is dolgoznak. Egy távirat továbbítási ideje 20—25 perc. Berendezésükön továbbítanak képeket, rajzokat és műszaki leírásokat is. A nemzetközi forgalomban elsősorban a gentexhálózatot kihasználják fejlesztési. Telexrendszerük külön belföldi és nemzetközi kapcsolószolgálatra tagozódik.

Negyedik nap délelőtt rendezték meg a versenyt. Ünneplés keretében közölt, fanfárok hangja mellett nyitották meg. A versenyvezető Valerij Katajev rövid beszéde után kisorsolták a rajt- és gépszámokat.

A verseny három részből állt. Először egy 150 szavas angol nyelvű hírlap-táviratot kellett a nemzetközi forgalomban használatos CCITT-ajánlás szerint időre előkészíteni. Aki 190 másodperc alatt hibátlanul előkészítette, 10 pontot kapott.

A második feladatot egy 150—200 szavas távirat előkészítése volt, szintén F—31 ajánlás szerint. Ez is angol nyelvű, de egyszerűbb szöveggel volt az előbbinél. Értékelése az előbbivel azonos módon történt.

Harmadik feladat egy távirat megfogalmazása és előkészítése volt, saját hivatalunk vagy szakszervezetünk részére. Ezt még aznap továbbították. Az indítás előtt 5 percig lehetett gyakorolni, meggyőződni arról, nincs-e a gépnek hibája. Nem volt.

A verseny értékelése után azonnal eredményt hirdettek. 1. a Szovjetunió, 2. Bulgária, 3. Csehszlovákia versenyője lett. További sorrendet nem közöltek. Végeredményben az első három helyezett közé nem sikerült bekerülnünk, pedig nagyon szeretnénk volna.

Délután kulturális műsort adott tiszteletünkre a távirászművészegylet. Minden ország tancsát, zenéjét bemutattak, nagyon kedves és vidáman. Este a szovjet postás szakszervezet elnökének, a miniszter első helyettesének és a táviróhivatal vezetőinek vendégeiként, igen szíves hangulatú fogadáson vettünk részt. Túl voltunk a verseny izgalmain. Minden delegációból egy résztvevő néhány kedves szóval megköszönte a vendéglátóknak a meghívást, a részvétel lehetőségét, a figyelmességét, amelyben egy héten át részesítették minket.

Úgy éreztük, hogy ezt a köszönetet itt, szakszervezetünk lapjainak útján, meg kell ismételni. Nem tudom ugyanis, sikerül-e valaha viszonyoznunk azt a figyelmességét, kedves gondoskodást, amellyel moszkvai tartózkodásunk minden percében elhalmozott. Nyikolaj Petrushin első titkárral, a szakszervezet vezetői teljes napját a velünk való tördés töltötte ki, s a rendezvényesorozat külsőségeiben is olyan érzést keltett, hogy ez a találkozó a moszkvai táviróhivatal többnapos ünnepe.

A rendezvény utolsó napja is sok érdekességet tartogatott számunkra. Az osztyankinói tv-tornyot néztük meg. Körbevittek a népgazdasági kiállítás területén, megnéztük az úrpavilont.

Barátságos találkoztunk még egyszer vendéglátóinkkal és a delegációk tagjaival. Megajándékoztuk egymást, így tettük emlékeztetéssé a kedves találkozót, amellyel kapcsolataink, reméljük nem fejeződtek be. Már ott szíves meghívást kaptunk a lengyel kollégáktól nem hivatalos látogatásra, s búcsúzáskor a bolgár szaktársak mindenkitől így köszöntek el: Viszontlátásra Szófiában!

Hazánkba üdvözlőtáviratban köszöntöttük új ismerőseinket, munkatársainkat, s ők viszonzották az üdvözlést.

Rózsavölgyi Péterné

KITÜNTETÉSEK

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának alkalmából a Postások Szakszervezete Elnökségének javaslatára kiemelkedő szakmai és társadalmi munkásságáért a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a

MUNKA ÉRDEMREND arany fokozatát

adományozta Kun Zsigmond nyugdíjasnak; a

MUNKA ÉRDEMREND ezüst fokozatát

adományozta Farkasfalvi Béláné titkárnőnek (Postások Szakszervezete Titkársága), Tihanyvári István szb-titkárnak (Pécsi Gépjármű Szállítási Üzem); a

MUNKA ÉRDEMREND bronz fokozatát

adományozta Lukács László szb-tagnak (Postai Tervező Intézet), Oláh József szb-előnöknek (Miskolci Hálózatépítő Üzem); a Szakszervezetek Országos Tanácsa a

SZAKSZERVEZETI MUNKAÉRT arany fokozattal

tüntette ki Baranyai Gézanét, a Postások Szakszervezete Kulturális, Agitációs és Propaganda osztályának vezetőjét, a központi vezetőség tagját;

SZAKSZERVEZETI MUNKAÉRT ezüst fokozattal

tüntette ki Komár László nyugdíjast, Szép Jánosné iszt-szb-tagot (Ferenc Távbészülő Üzem);

SZAKSZERVEZETI MUNKAÉRT oklevéllel

tüntette ki Ceglédi János bizalmi (Szeged 1 postahivatal); Csatódi Ferenc főbizalmi (József Távbészülő Üzem), Csonka Imréné bizalmi (Posta Központi Járműtelep), Horváth Györgyné szb-tagot (Postások Szakszervezete Szervezési és Kádérosztály), Kaposvári Józsefné iszt-tagot (Székesfehérvár 1 postahivatal), Kásler László főbizalmi (Posta Központi Járműtelep), Kozempel Zsuzsa politikai munkatársat (Debreceni Postaigazgatóság Szakszervezeti Tanácsa), Pintér Zoltán iszt-i üdülési felelőst (Regöly postahivatal), Simon Attila politikai munkatársat (Postások Szakszervezete Közgazdasági Osztály);

a közlekedés- és postaügyi miniszter a

KIVÁLÓ MUNKAÉRT kitüntetéssel

adományozta Andrási István szb-titkárnak (Helyközi Távbészülő Igazgatóság Hatvani Góczum), Bundik Zsigmondnak, a Posta Művelődési Központ igazgatójának, Harangozó István titkárnak (Debreceni Postaigazgatóság Szakszervezeti Tanácsa), Kelemen Györgyné bizalmi (Budapesti Távbészülő Igazgatóság Hálózatépítő Üzem), Mentusz Endre megyei revizornak (Heves megyei Távközlési Üzem), Rábi János politikai munkatársnak (Postások Szakszervezete Szervezési és Kádérosztály), Szépe Lóriné titkárnak (Pécsi Postaigazgatóság Szakszervezeti Tanácsa);

MINISZTERI DICSÉRETEN

részesítette Horváth János iszt-titkár (Ürküt postahivatal), Kovács Ferenc iszt-munkabizottsági vezetőt (Posta Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság Zavarvisszafogó Felügyelősége), Kovács Gyuláné szb-előnököt (Posta Számítástechnikai és Szervezési Intézet), Nagy Sándorné ügyintézőt (Postások Szakszervezete Főkönyvelősége), Prosztik Istvánné tt-felelőst (Budapest 62 postahivatal);

a Magyar Posta vezérigazgatója

VEZÉRIGAZGATÓI ELISMERÉSEN

részesítette Bojtos Sándorné takarítónőt (Postások Szakszervezete Főkönyvelősége), Csizmazia Gyuláné bizalmi (Budaörs postahivatal), Magyarits Róbert iszt-titkár (Újszentiván postahivatal), Makai Ferenc bizalmi (Baranya megyei Távközlési Üzem), Márton István szb-tagot (Miskolc 1 postahivatal), Nagy Józsefné munkavédelmi felügyelőt (Debrecen 1 postahivatal), Sarman Mátys bizalmi (Győr 1 postahivatal).

Csak emberség kell hozzá...

A nagycsaládosok és gyermeküket egyedül nevelők megbecsülése a Szociális Hivatalban és a Központi Hírlap Irodában

Nincsenek adataim arról, hogy hány nagycsaládos, hány gyermeket egyedül nevelő szülő dolgozik a postán. A Postások Szakszervezetének Nőbizottsága most készíti felmérést a nőpolitikai határozatok végrehajtásáról, a nagycsaládosok, a gyermeküket egyedül nevelők helyzetéről. Somogyi Lászlónéval, a központi vezetőség munkatársával és Madarász Istvánnéval, az elnökségi alapszervezet nőbizottságának vezetőjével látogattunk el két postaszervhez.

A Posta Szociális Hivatalban Nagy Gyuláné szb-titkár ismertette meg a nagycsaládosok helyzetével.

Fontos feladatunknak tartjuk a nődolgozók gondjainak megoldását, hiszen a hivatalban 96 százalékban nők dolgoznak, és különös gondot fordítunk a nagycsaládosok életének megkönnyítésére. A gyerekek helyes nevelése közös érdekünk és kötelességünk. Tizennyhárom nagycsaládos és ugyanannyi gyermeket egyedül nevelő dolgozik nálunk. Kétszer adunk évenként segélyt, 400—400 forintot a gyerekek számától függően, az iskolakezdés és karácsony előtt. Ezenkívül a szakszervezet bizottság élelmiszer-csomagokat állít össze alkalmanként a rászorulóknak. Például egyik dolgozónk három gyermekét neveli egyedül, mivel a férje sorkatoná, egy másik beteg gyermekét neveli egyedül.

Ilyen esetekben, bizony, sokat jelent a 400 forint értékű élelmiszer-csomag.

A gyermekgondozási szabadságon levő valamennyi édesanyával legalább egy munkatárs rendszeres kapcsolatot tart fenn, így értesülünk gondjaikról. Ha rajtuk keresztül vagy személyesen kérsz fordulatnak hozzánk, igyekezzünk azt teljesíteni. Üdülési beutalót elsősorban a nagycsaládosok kapnak, és természetesen a jutalmak, a kitüntetések adományozásánál is figyelembe vesszük, ki hány gyermeket nevel.

Hasonló kép alakult ki a Posta Központi Hírlap Irodában is. A 635 dolgozó közül 475 nő. Gyermekgondozási szabadságon 97 kismama van. A nagycsaládosok száma 30, akad közöttük olyan is, aki hat, illetve hét gyermek édesanyja. A gyermeket vagy gyermekeit egyedül nevelők száma 20. Különös véletlen, hogy az irodánk négyen dolgoznak, akiknek négy kicsiük van, s mind a négyen egyedül gondoskodnak róluk.

Dolgozik-e olyan férfi a hírlapirodánkban, aki egyedül neveli gyermekét?

— Nem.

A segélyek mellett szakszervezetünk külön támogatja azokat a családokat, amelyeknél az egy személyre jutó jövedelem 1500 és 2000 forint között van — mondja Ruzsics Lajosné szb-titkár. — A gyer-

meket nevelők általában egy műszakban dolgoznak nálunk. Éjszakai munkára csak saját kérésükre osztjuk be az édesanyákat. Néhányan vállaltak, mert jelentős összegű pótlékokat kaptak, akik éjszaka és havonta egy vasárnapon is dolgozik. Természetesen a nehéz fizikai munka alól is mentesülnek a nők.

Balatonalmádban bérletünk egy 12 férőhelyes üdülő. A szállásért ott nem fizetnek, étkezik pedig a posta üdülőjében lehet. Rendszeresen felhívjuk a figyelmet a nagycsaládosok és gyermeküket egyedül nevelő édesanyákra az üdülési alkalmával megillető étkezési kedvezményekre, ennek ellenére az a tapasztalatunk, hogy a háromgyermekes vagy ennél nagyobb családok nem élnek ezekkel a lehetőségekkel, pedig nyaralásuk nem a férőhelyen múlik.

Gyakran fordulnak gondjainkkal az édesanyák a szakszervezethez. Legtöbbször azonban a munkatársak hívják fel a figyelmet a nagycsaládosok helyzetére, hiszen brigádokban dolgoznak, ismerik egymást. Lakóvá-árláshoz nem jönnek segív, mert a szükséges előtakarékosságra általában nem futja lehetőségeikből, de volt példa arra, hogy egy nagycsaládos anyja 25 ezer forintot kapott az építkezéshez.

— Elfordult — egészíti ki a tájékoztatót Majtényi Fe-

szerezzet, felelősséggel dolgozott.

1949-től nyugdíjazásáig a Postások Szakszervezetének munkatársa volt. A szakszervezeti mozgalm sokrétű tevékenységéből lelkiismeretesen kivette részét és teljes odaadással szolgált a dolgozók érdekeinek védelméért.

Sokoldalú alkotó életét számos elismerés kísérte. Többek között a Munka Érdemrend bronz fokozatával tüntették ki.

Nyugdíjazása után a Balatonalmádi Postás Üdülő vezetője lett. Hosszú évek óta dolgozott azért, hogy a beutaltak kellemesen, gondtalanul tölthessék szabadságukat.

Halálával rendkívül gazdag és dolgozó élet zárult le. Emlékét megőrizzük!

Kiemelt feladat a propagandisták felkészítése

A szakszervezeti tömegpolitikai oktatás tartalmában és formájában megváltozott. Az új oktatási rendszerben a szakszervezeti tagság alap- és továbbképzés formájában is megkezdik az időszerű politikai kérdésekkel.

Az egységes tematikájú tanfolyamok létrehozása fokozott követelményeket támaszt a propagandisták munkájával szemben. Az új oktatási rendszerben a propagandistáknak sokkal önállóbbnak kell lenniük, mint eddig, hogy a hallgatók felkészültségéhez, igényéhez igazodjanak az előadások, a foglalkozások. Többek között éppen ezért kell a propagandisták képzését kiemelt feladatként kezelni, s nagy gondot fordítanunk elméleti és módszerbeli felkészítésükre.

Az elméleti követelményeket vette figyelembe az október első napjaiban a Posta Művelődési Központban rendezett propagandista-felkészítő, amelyen a Postások Szakszervezete budapesti alapszervezeteinek 80 propagandistája vett részt.

A kétnapos felkészítőn lehetőség nyílt arra, hogy a propagandisták a „Társadalmunk kérdései” tanfolyamnak „A

szocialista társadalmi viszonyok hazánkban” és „A párt és a munkásszervezet vezető szerepe” című témáit előadás és konzultáció keretében igen részletesen áttekinthessék.

A felkészítőnek szerves és egyúttal kiemelkedő része volt az a tájékoztató, amely a Magyar Szakszervezetek XXIII. és a Postások Szakszervezete X. kongresszusa határozatainak időarányos végrehajtásáról szólt.

A két nap témái, a még elhangzott külpolitikai tájékoztatóval, a módszerbeli tanácsokkal, úgy gondoljuk, kerék egészét adták, s kézzelfogható segítséget, útmutatást a szakszervezeti propagandához, a propagandisták munkájához. Ezt igazolja és támasztja alá az az érdeklődés, amely a felkészítő során megnyilvánult, nem kevésbé a propagandisták által hangzottakott óhaj, amely szerint hasonló színvonalú felkészítőket kérnek és várnak.

Mindezeknek az elvárásoknak igyekezzünk a későbbiekben is eleget tenni, a „Világpolitika időszerű kérdései” c. tanfolyam felkészítőt tartó SZBT-vel, illetve a vidéki propagandistákat felkészítő szmt-ékekkel együtt.

Somogyi Szabolcs

Óvjuk egymás életét, testi épségét!

A szocialista brigádvezetők V. országos tanácskozása felhívással fordult a postás dolgozókhoz, melyben kérte, hogy óvják egymás életét, egészségét és testi épségét.

A szocialista brigádok túlnyomó többsége eleget tesz a felhívásban megfogalmazott elvárásoknak, mert a munkavédelmi előírásokat megtartva, balesetmentesen dolgoznak. Ennek ellenére az 1976-77. években — postaszintű statisztika szerint — nagyon kis mértékben csökkent az üzemi balesetek száma, a halálos üzemi balesetek pedig ugrásszerűen, mintegy a kétszeresére emelkedett. Ez év első 10 hónapjában 3 postás dolgozó halt meg a közúti közlekedés, a felelőtlenség, a könnyelműség okozta közlekedési szabálytalanságok áldozatává.

A postás dolgozók mintegy 70 százaléka szocialista brigádokban dolgozik és nagy-szerű teljesítményeket vallhatnak már eddig is magukénak. A gazdasági, a szolgáltatási és a kulturális vállalkozások teljesítésének eredményeit azonban lerontják a brigádtagok üzemi balesetei. Ezért a SZOT munkavédelmi osztálya útmutatójának figyelembevételével — a brigádoknak a következő ajánlásokat adjuk közre munkavédelmi vállalkozásuk megtételéhez:

Rendszeresen fejlesszék szakmai és munkavédelmi ismereteiket, a biztonsági előírásokat, a technológiai utasításokat megtartásával, az egyéni védőeszközök és felszerelések rendeltetésszerű használatával, rend és tisztaság tartásával mutassanak példát dolgozó társaiknak.

Segítsék elő, hogy a saját és egymás testi épségéért, valamint egészségéért érzett felelősség, erkölcsi normává váljék. A szocialista brigád tagjai figyelmeztessék egymást a munkavédelmi előírások, a KRESZ-szabályok betartására, az egyéni védelmet szolgáló védőruhák, védőeszközök használatára.

Lépjének fel azokkal szemben, akik a munkavédelmi előírásokat, a technológiai utasításokat, a KRESZ-szabályokat súlyosan megsértik és ezzel saját és dolgozó társaik életét, egészségét veszélyeztetik.

Törekedjenek a munkabiztonság megerősítésére azáltal is, hogy a veszélyforrások megszüntetésére újítási javaslatot dolgozzanak ki, és gondoskodjanak annak bevezetéséről.

A Fejér megyei Távközlési Üzem enyingsi körzet-mesterségének dolgozói kábelvégeláráshoz földvezeték-csatlakozást terveztek újításként, ami érintésvédelmi szempontból jelentős. Az adonyi körzetmesterség dolgozói újításként oszlopszállító szerszám ter-vét nyújtották be.

Minden munkahelyen, ahol ennek szükségét látják, segítsék elő munkavédelmi órságok megszervezését, vegyék ki ebből részüket a szocialista brigád tagjai. Munkájuk rendszeres értékelésére a brigádtörzsek feladata megkülönböztetett figyelmet fordítsanak. A munkavédelmi örök tevékenységhez igényeljük a szakszemélyek támogatását.

A szocialista brigádok tagjai rendszeresen ellenőrzik a gondjaira bízott gépek, berendezések és járművek állapotát, üzemképességét, a védőberendezéseket, valamint a biztonsági szerelvények meglétét és jó állapotát.

A Posta Központi Javítóüzem szocialista brigádjai, szocialista megőrzésbe vett munkáikra bízott munkagépeket és rendszeresen ellenőrzik, biztonságos működésüket, gondoskodnak karbantartásukról és a munka befejeztével

rendben, tisztán hagyják azokat.

Követendő példaként említtük meg, hogy Esztergom 1. postahivatalánál az egyesített, a hírlap- és táviratképzésűk csak jól karbantartott és szabályosan felszerelt kerékpárral vesznek részt a közúti forgalomban. A képzésűk szocialista brigádjának vezetője vállalta, hogy a kerékpárok állapotát rendszeresen ellenőrzi. Többek között ennek eredménye, hogy a hivatalnál három év óta üzemi baleset nem történt.

A szocialista brigádok törődjenek azzal is, hogy munka- és védőruházataik jó állapotban legyen, szükség esetén intézkedjenek cseréjükről, javításukról, tisztításukról.

Munkavédelmi ismereteik bővítése és a biztonságos munka, illetve balesetmentes közlekedés végett a szocialista brigádok vegyenek részt munkavédelmi és KRESZ-velétkedőknél, munkavédelmi, egészségügyi és KRESZ-filmek vetítésén. Vegyenek részt a tanpályákon szervezett gyakorlati bemutatókon. Ezeknek feltételeit az üzemekben és néhány nagy postahivatalban — megfelelő szervezéssel — elő lehet teremteni.

Helyes kezdeményezés az is, ha brigádtörzsek letlen egy-egy üzemi baleset körülményeit, tanúságait okulás céljából a brigádtagok előtt ismerlelik.

A szocialista brigádok vegyenek részt a különböző mozgalmakban (munkavédelmi verseny, munkavédelmi hónap stb.). A szocialista brigádok a közösség nevelő erejével hassanak oda, hogy munka közben a dolgozók tartózkodjanak a szesz ital fogyasztásától.

A szocialista brigádok a vállalkások teljesítésének értékelésén felül különösen a következőkre legyenek figyelemmel:

Példát mutatnak-e a munkavédelmi, illetve a KRESZ-szabályok megtartásában;

a munkavédelmi oktatáson részt vettek-e;

megkövetelik-e a rendet és fegyelmezt munkát;

használik-e az előírt védőeszközöket és felszereléseket (pl. a közúti fényvisz-szaveró védőveket, illetve védőmellényeket stb.);

a munkavédelmi szemleken feltárt hibákat határidőre megszüntették-e;

az üzemi baleset kivizsgálása alkalmával a szükséges műszaki, szervezési, oktatási, nevelési intézkedéseket megtették-e.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a kitüntetett címek különböző fokozatainak és a velük együtt járó jutalmaknak az elnyerésénél kizáró ok lehet:

a brigádtag felelőtlensége;

a munkavédelmi és KRESZ-szabályok tudatos megszegése;

a munkavédelmi kötelezettségek saját hibából eredő nem teljesítése és a brigád valamelyik tagjának munkavédelmi mulasztása miatt fegyelmi büntetése.

Bízunk abban, hogy a szocialista brigádok mérlegelik a közölt ajánlásokat és az 1979. évi vállalkásaikat már ezek figyelembevételével teszik meg. Szeretnénk, ha a brigádtörzseken — a többi vállalkás teljesítésével együtt — rendszeresen értékelnék az egymás életéért, testi épségéért és egészségéért érzett felelősségük megnyilvánulását is. Kívánjuk, hogy a brigádvállalkozások teljesítésével érjék el, hogy saját hibájukból üzemi baleset ne forduljon elő. Így a jó munka megérdemelt erkölcsi, anyagi elismerése sem fog elmaradni.

Maur Emil

Gondolatok az elnökségi ülés után

Nélkülözhetetlen az együttműködés

A munkaszervezés tartalékai sohasem merülnek ki

Népgazdaságunk minden területén a gyorsabb előrehaladás döntő forrása az igényeket felismerő és ahhoz alkalmazkodó üzem- és munkaszervezés. Pártunk Központi Bizottsága 1971-es és a Minisztertanács 1972-es határozatában hívta fel erre a vállalatok figyelmét, és elrendelte a szervezőmunka fejlesztését. Azóta számos rendelet, utasítás látott napvilágot e témában, legutóbb, 1977-ben a Minisztertanács szabályozta határozatában a szervezőmunka irányításának rendjét.

A posta szervező tevékenységében alkalmazkodik a megjelent határozatokhoz. Célja az, hogy a vele szemben támasztott követelmények minél magasabb színvonalon feleljenek meg.

A szakszemélyekkel együtt szervezőmunkát is jelentősen tartja az üzem- és munkaszervezéssel való rendszeres foglalkozást. Ezért tüzte az elnökség októberi ülésének napirendjére. A Postavezérgazgatóság szervezési osztályának előterjesztése és a Postások Szakszervezete közgazdasági osztályának kiegészítő jelentése alapján tárgyalta meg a tapasztalatokat. A vitában az elnökség tagjai szinte kivétel nélkül részt vettek.

Az elnökségi ülés után hogyan látják a jelenlegi helyzetet, a további feladatokat? — erről beszélgettünk dr. Rácz Lászlónéval, a vezérgazgatóság szervezési osztályának vezetőjével és Kovács Józseffel, a szakszervezet közgazdasági osztályának vezetőjével.

Dr. Rácz Lászlóné a terjedelmes írásos előterjesztés néhány fontosabb kérdését boncolgatta.

Ilyen szerteágazó, sokféle feladatot ellátó, hatalmas apparátussal dolgozó intézmény szervezőtevékenységét nélkülözni nem lehet. Önmagában már szabályozó tevékenységet jelent a jelenleg érvényben lévő 114 szabályzat, kiadvány, amelyek részletesen rögzítik a posta feladatait, meghatározzák minden munkafolyamatot. A legújabb szervezési és működési szabályzat 1977-ben jelent meg, kétféle munka van benne. A szervezet felépítése gúla alakú, a csúcsban van a vezérgazgatóság, középpont a 32 közpéte, az alatt a mintegy ötezer végrehajtó szerv.

A posta (akár a MÁV) mindig szervezeten működött, tehát vannak hagyományaink. Ebben van jó is, meg rossz is. A túlzott hagyománytiszteltet egységek már magatartásformává vált, meggyökeresedett, idegenkednek az újítól, nehezen fogadják el. Pedig a szervezet, a szervezés nem csontosodhat meg, a követelmények változása, a technika fejlődése igényli a fejlődést.

A szervezés során sokat kell küzdeni, nagy meggyőző erőre van szükség, hogy az újat sikerüljön elfogadtatni. Példaként említem az irányítási rendszer több évvel ezelőtti bevezetését, és mostani módosítását. E változtatásokat nemcsak a lakossággal kellett elfogadtatni, hanem az érintett postás dolgozókkal is. A küldeményirányítók a legel-dugottabb lakott helyről is tudták, melyik vonalon fekszik. Vértükben volt ez a feldolgozási rendszer. "Vértükösítés" volt ezért szükséges. Bár sokkal kevesebb szakismeret kíván, meg kellett tanulni, talán inkább szokniuk a szám-szerinti szétosztást.

Változás szinte minden területen bekövetkezik. Az ügyvitelszervezésben például a számítógép megjelenése. Más felkészültséget, más szemléletet igényel, mint a manuális szervezés. Már három számítógépe van a PSZSZI-nek. Mint minden új bevezetésénél, a gyermek-

betegségek itt is túl kellett esni. 1972-ben a díjbe-szedés gépre vitele volt az első feladat, ami egy hosszú munkafolyamatnak csak egy műveletét jelentette. A munkafolyamatot ezért nem gyorsította meg, csak egy részterületen munkaerőt szabadított fel. Ennél persze a számítógép sokkal többet tud. Ahogyan az apparátus tanul-ta a gép kezelését, egy-re bonyolultabb munkákra vált képessé. Az írásos elő-terjesztés egyik melléklete a számítógépre kidolgozott té-mákat sorolja fel. A 40 té-mából 24 megvalósult, a többi kísérleti szakaszban van. Legutóbb a postahiva-talok színeslap-ellátását vit-tük gépre. Már a teljes folyamatot, vagyis a megren-delőstől a fedőlap készítésé-ig az összes műveletet a szá-mítógép végzi. Ezzel nem-csak előmunka-megtakarítást értünk el, hanem a munka-folyamat is jelentősen meg-gyorsult.

A számítógépes munka-erő-nyilvántartás (munka-ügyi adatbank) megteremté-se most van folyamatban, befejezés előtt áll. Eddig a postás dolgozókról külön-böző szempontok szerint több helyen vezettek nyilvántartást. Nagy munkával le-hezett a szükséges kérdése-kre adandó válaszokat ki-gyűjteni. A számítógép min-denkiről minden adatot tá-rol majd — rólam például 116-ot! —, s ha "megkérdé-zik", gyorsan tud válaszol-ni mindenre. A Miskolci Postaigazgatóság a kísérleti alany, hater dolgozó ada-tait táplálták be a számító-géphez. Ki is próbáltuk, mit tud. Megkérdeztük tőle, hogy 1979-ben kiknél esedékes a fizetésesemelés. Órákon belül meg is adta a vá-laszt.

Milyen a számítógépes feldolgozási rendszer jövője?

A vezérgazgatóság által elfogadott tervünk, hogy 1980-ig decentralizáltan kiépít-jük a számítógép-hálózatot. Ehhez nemcsak az anyagi fe-dezetet, mintegy 1 milliárd forintot kell előteremteni, ha-nem erre jól fel is kell ké-szülni feladatokkal és jól képzett szakemberekkel. Elő-munkát tudunk majd meg-takarítani olyan területeken, amelyekre nem nagyon ka-punk munkaerőt.

Milyen tartalékok ran-nak a munkaszervezésben?

A munkaszervezés tar-talékai sohasem merülnek ki. A postaszerveken működik, hogyan élnek ezekkel a lehetőségekkel. Nem ördön-gös dologról van szó, csu-pán annyiról, hogy min-denkinél a munkáját jól, ésszerűen meg kell szerve-zni. Ha valakinek a terüle-tén rendetlen, fejtelenség van, az egy egész lán-colatra kihat, feltartja má-sok munkáját, lassítja a fo-lyamatot, tehát rontja a szolgáltatás színvonalát. Legdrágább a munkaidő, ezért hatékonyan kell ki-használni.

A postánál a rendszer-változások korát éljük. Mit értek ezen? A postának szin-te minden területén leg-változik a munka jellege, ezzel együtt a hozzá szük-séges szervezet. Például: a közlekedéspolitikai koncepció megszüntetett jó né-hány kihasználatlan vasú-tvonalat, s a közutakra ter-elték a szállítást. Mi követ-kezett ebből? Mivel a pos-taszállítás a vasútra van építve, több vonalon kihű-tak alólunk a szállítóeszközök. Tehát saját szállítóeszközparkot kellett teremte-nünk. A gondok mellett azonban ez az új helyzet szélesre tárta a fejlődés ka-puját. Megnyílt a szállítási rendszer átalakításának, korszerűsítésének lehetősé-ge, nincs mindenütt sín-hez és menetrendhez kö-tve a posta. Góchálózat kiépít-se kezdődött el, s ez megte-remtette az automatikus

feldolgozási rendszer alap-ját is. A fővárosban már üzembe helyezték a levél-feldolgozó automatát. Ez a jövő útja. A kézbesítés ta-rén is megjelent a technika. A támpontos rendszer kialakításával — ahol en-nel megvoltak a feltételei — lehetővé vált a motorizá-lás. Jelenleg tehát — és még sokáig — az átszerve-zés időszakát éljük.

Az átszervezés bizonyára sok gondot jár. Hogyan tud segíteni ebben a szerve-zési apparátus?

Azzal tud segíteni, hogy szervezésméleti és mód-szertani ismereteket haszno-sítsa. A módszertani segít-ség egyik formája a tanul-mánykészítés. (A PSZSZI 1977-ben 49 tanulmányt készített.) A tanulmány szakszervezetek elé kerül z-szűrésre, s ha az elfogadja, javaslatot készít a végrehaj-tásra. A döntés joga az ille-tékes szakszemélyeké. Előfor-dul ugyan, hogy a tanul-mányt nem fogadják el, de elkészítése akkor is hasznos, mert bizonyos hibákra ráír-nítja a figyelmet. A tanul-mányoknak 70-80 százaléka hasznosítható, ha nem is százszázalékosan.

Az elnökségi ülésen többszörösen derült ki a vá-ltók az előterjesztést. Való igaz, hogy sok gondunk van, de az is igaz, hogy je-lentős a fejlődés, és hisz-e-mek, hogy tovább fűlő-dünk. A szervező mindig optimista. Ezt a magatartá-sformát tükrözi az elő-terjesztés.

Munkánkban nagy-segítést kapunk a szakszervezettől. Ennekül nem-is tudnánk létezni. Mert hi-ba akarunk valami újat, jobbat megvalósítani, ha az a dolgozók ellenállásába ü-tözködik, megbukhat. A szakszervezet sokat tehet és tesz is a szubjektív magatartás befolyásolásában. A mostani elnökségi ülésről is olyan érzéssel jöttem el, hogy az ott kialakított ál-lásfoglalás az együttgondol-kozás eredménye: egyfor-mán akarjuk a fejlődést, s ezért közösen cselekszünk. Önmagunkban nem tudunk okosak lenni, csak az együtt-működés lehet eredményes.

Kovács József, a szakszervezet közgazdasági osztá-lyának vezetője így foglal-ta össze az elnökségi ülés tapasztalatait:

Az elnökség a két írásos előterjesztés megvitá-tása során kifejezésre jut-tatta, hogy a szervezés il-lendő, mindennapos fel-adat, s jelentősége egyre növekszik. Az elnökség vizsgálta, hogy mit tettek ezért a szakszervezeti szer-vek, ugyanis nekik minden szinten olyan szempontból is nézniük kell ezt a tevé-kenységet, hogy az egyes intézkedésekről mi a véle-ménye a lakosságnak. Van-nak a szolgáltatások mód-jában olyan változások, amelyeknek megtételére a posta rákényszerül, de ezekről nem akarjuk be-bizonyítani, hogy velük a lakosság jobban jár. De olyanok is vannak, amelyek kedvező hatást váltanak ki, mint például a távhívás. A felvett állásfoglalás a kis-gépesítés gyorsítja a mun-kát, érthető, hogy kedvező a fogadtatása. Mi hiába mondogatjuk, hogy az auto-matikus levélfeldolgozás na-gyon jó dolog, ha a lakos-ság ezt nem igazolja visz-sza. Tehát nem hagyhatjuk figyelmen kívül a lakosság érdekeit. Természetesen szá-munkra legalább annyira fontos, hogy a szervezési in-tézkedések milyen hatással vannak a postás dolgozókra. Könnyíti, avagy nem a mun-kájukat, javítja-e munka-körülményeiket. A szerve-zési intézkedéseknél azért is nagy jelentőséget tulajdonítunk, mert egyes területeken — például a postaforgalom-ban — létszáhiány van.

A szakszervezet támo-gatást ad a szervezési in-

tézkedések megvalósításához, de előfordul, hogy nem ad-hat hozzájárulást a terve-zett intézkedéshez. Ilyen volt például a pénzzámláló-k normájának szigorítása. Nem egyeztünk bele, ugyan-is e munkánál előtérbe kell helyezni a minőséget, mert az egyértelmű összefügg az anyagi felelősséggel.

A szervezés eredmé-nyeinek elismerése mellett elkerülendő példák is el-hangzottak az ülésen. Elő-for-dul, hogy egy új rend-szert kidolgoznak, de ez a tárgyi és egyéb feltételek hiányában nem valósulhat meg. Az egyik hozzájáruló el-mondta, hogy Budapest 70 postahivatalban megszerve-zték a kézbesítendő anyag előreszállítását, de nem tudnak ehhez gépkocsit ad-ni. Nem véletlenül, hiszen a járműtelep a csomagkézbe-sítéshez sem tudja mindig a szükséges kocsikat kiállí-tani.

Konkrét javaslatokat is tettek az elnökség tagjai. Hogy csak egy-két példát említsék: — A forgalmi lét-számot ne kétvenként, ha-nem ötvenként mérjék fel. — Egyes műszaki területe-ken viszont időszzerű len-ne az elavult, laza normák felülvizsgálata, karbantar-tása. — A számítógépes fel-dolgozásra való áttérés a végrehajtószolgálatnál ma még sok adminisztrációval jár. Kíváncsún lenné, hogy a kísérleti időszakok mi-nél rövidebbek legyenek.

Az elnökség megerő-sítette a posta vezetését abban, hogy a szervezés nemcsak a szervezők fel-adata, hanem minden mun-kahelyi vezetőé. Arra is fel-hívta a figyelmet, hogy — elsősorban az igazgatósági szervezési apparátusoknál — még mindig sokat dolgoznak a "fiókok" részére, sok olyan tanulmány készül, amelynek nincs gyakorla-ti haszna. Ettől nem lesz jobb semmilyen postai szolgáltatás, tehát a hiva-tásos szervezőknek nem szabad elszakadniuk az élet-től.

Végezetül: a szakszervezet azzal is segítséget kíván adni a szakszemélyeknek — elfogadva a miniszterhe-lyettesi értekezlet javasla-tát —, hogy az elnökség ha-tározatát hozott: 1979-ben a szakszervezet minden szint-jén meg kell vizsgálni saját területük üzem- és munka-szervezési helyzetét. Rend-kívül gazdag tapasztalat-anyaghoz jutunk ezáltal, s választ kapunk olyan kér-désekre is, amelyek a szakszervezők és a szakszervezetek között ma még vitára adnak okot. Társadalmi bázist ad ezzel a szervezeti a szerve-zési tevékenységhez, s egy-üttal a szervezési munka kontrollja is lesz.

A postánál a szervezés korszerűsítése nem kötődik egy-egy rendelet, utasítás megjelenéséhez, hanem folyamatos. Mégis, vannak állomások, melyek lendítőerőt adnak ehhez a tevé-kenységhez. Ilyen állomás most a szakszervezet el-nökségének állásfoglalása, s a majd ezt követő területi helyzetfelmérés. Együtt-rdolkozni, együtt munkálko-dni — ez visz előre. Nem vé-létlenül szerepel a vezér-igazgatóság előterjesztésé-ben felsorolt rendelkezések között a Minisztertanács 2010/1975. számú határoza-ta, mely az üzemi demokra-cia fejlesztésével kapcsola-tos feladatokat jelöl meg. A szakszervezet most de-mokratikus fórumot te-remt a szervezési tapaszta-latok összegyűjtésére, hogy — a dolgozók tömegeit be-vonva ebbe a munkába — teljesebb legyen a kép a "lenlegi helyzetéről, s a ve-zető, a szervezők figyelmét ráirányítsa azokra a kérdé-sekre, amelyekben intézked-ni kell. Ezért jelentős ez az egész postát átfogó közös beszélgetés.

Bánhidj Éva

Megmozdultak az ország távirászhai

A februárban megtartott postás nagyaktívák értékelésén a Posta Központi Táviró Hivatal Petőfi szocialista brigádjának vezetője, Kálmán Gyuláné javasolta, hogy az idén is rendezzék meg a posta távirászhainak versenyt. A verseny célja az, hogy a távirászhok már a felkészülés időszakában is, napi munkájuk során, tudatosan törekedjenek a minél pontosabb és gyorsabb táviratváltásra és ezáltal is járuljanak hozzá a távirószolgálat javításához. Hogy ezt a posta is mennyire fontosnak tartja, azt kellőképpen kifejezik a versenykiírások által kitűzött díjak: az első hat helyezettet 800 és 2500 forint közötti jutalomban részesült. A versenyre április 1-ig kellett benevezni. A kiírás szerint a verseny két lépésben: a kerületi elődöntők szeptember folyamán az igazgatóságok területén és a PKTH-nál, majd az országos döntő Budapesten, 1978. október 20. és november 4-e között bonyolódik le. Megtudtuk, hogy az országos döntőt október 23-án rendezik meg, s ez alkalommal megkeresük a Petőfi brigád, hogy tájékozzunk, mi is történt a februári nagyaktívák értékelésén.

A verseny színhelyén — a Távirószolgálat Tudakozó és Névsorszerkesztő Hivatal, Távirószolgálati Osztályának bejáratánál üdvözlő szöveg, az országos távirászhainak emlékéja, valamint a házigazda, a PKTH rendezői fogadnak. Az izlésesen berendezett tanácssteremben már gyülekeznek az országos versenyben részt vevő távirászhok és meghívottak. Az üdvözlő szavak után a versenykiírás, nem kis ízfalom közepette, megkezdik 10—10 perces versenyüket. Ezt az időt használják fel arra, hogy a brigád vezetőjével az eddig történetekről beszélgessenek.

A nagyaktívát követően a PKTH az ország minden olyan postahivatalának, amelyiknél táviró-kezelők dolgoznak, meghívót küldött. Ebben ismertették a versenyre való felkészülés feléves időszakára kért munkájukat, a döntő valamennyi résztvevője — és ezzel együtt maga a távirószolgálat is — már győztesnek mondható.

Beszélgetésünk ideje alatt a verseny folyik, az értékelő bizottság dolgozik. Lassan kialakul az országos verseny végső sorrendje.

Amíg azonban ezt az értékelő bizottság eldönti, a verseny résztvevőit a PKTH, valamint a Távirószolgálat Tudakozó és Névsorszerkesztő Hivatal üzemeltetésére hívja meg. A területi postagazdászok versenyi nagy érdeklődéssel szemlélik azokat a műszaki berendezéseket, melyeket a PKTH vagy már napi munkájában, vagy pedig még csak kísérleti jelleggel üzemeltet.

Délután 16 órakor hirdetik ki a verseny eredményét. Az országos távirászhainak első helyezettje Szabó Miklósné, a PKTH távirásza 357 pontszámmal. A postagazdászok versenyének eredményeit külön is értékelték, s a legjobbakat tárgyjutalomban részesítették. Közülük Rovó Erzsébet, Budapest 114. postahivatal távirásza lett az első. Az eredményhirdetéssel és a díjak kiosztásával még nem fejeződött be az ünnepség. Most már az izgalmas, mentes, vidáman töltötték együtt az estét a PKTH és az igazgatóságok távirászhai, hogy eleget tegyenek a verseny másik rendeltetésének: hogy összehajongjanak, barátkozzanak, és majd az őket elválasztó kilométerek ellenére is egyetlen közösségként munkálkodjanak a távirószolgálat javításán.

Petrikovich Tamásné

Országos sajtókiállítás

A Magyar Posta sajtópropaganda-szolgálat (Posta Központi Hírlap Iroda) immár 44. alkalommal rendezte meg kiállítását, a legutóbbit Mezőtúron, a város 600 éves jubileumának tiszteletére. Ebben közreműködött a Szolnok megyei Lapkiadó Vállalat, az MSZMP Mezőtúr városi Bizottsága és a városi tanács.

Az október 18-án megnyíló bemutató nagy érdeklődés kísérte. Érthető volt, mert a látogatók a kiállításon megtekinthették a Magyar Posta által terjesztett bel- és külföldi hírlapokat, szalagokat, folyóiratokat és divatlapokat mintegy nyolcszáz féle kiadványát.

Az érdeklődők tabletkon láthatták a közlemény útját a riport felvételétől a szerkesztésig, a nyomdai előállításig, terjesztésig és az olvasásig.

A magyar sajtó anyagát szakcsoportokra különítve mutatták be a rendezők. A gazdag anyagból kiemelke-

ződési Központban. Az ünnepségen a szerkesztőségek, a lapkiadó vállalatok, lapterjesztők, valamint a megye és város párt-, állami és társadalmi szervezeteinek képviselői mellett a Szovjetunió, Bulgária, Csehszlovákia, Mongólia és Románia sajtóattaséi is megjelentek. Még képviselve volt a Minisztertanács Tájékoztatói Hivatala, a megyei pártbizottság, a Postavezérgazdóság, a Debreceni Postagazdóság, a helyi és több környékbeli postahivatal is.

A megjelent vendégeket a posta nevében Muhoray Sándor, a KHI igazgatóhelyettese üdvözölte. A kiállítás megnyitóján több százan vettek részt. Ez az érdeklődés a nyitvatartás kilenc napján át sem csökkent: csaknem ötezen tekinthették meg a sajtótárlatot.

Ez a kiállítás Mezőtúron az egész város szívügye volt. Propagandánk igyekezett lépést tartani a lakosság anyagi és

Üveg alatt a sajtótörténeti kincsek

dett a szocialista országok sajtótermékeinek színes összeállítását.

A kiállítást Molnár Sándor, az MSZMP városi bizottságának titkára nyitotta meg október 18-án a Városi Műve-

kulturális fejlődésével, mert a kiállításnak az volt a célja, hogy a lapokon, az újságokon és folyóiratokon keresztül bemutassuk népünk életét, munkáját, eredményeit, másrészt az eddigről több embert hódítsunk meg Mezőtúron is a rendszeres újságolvasás számára. Hatásos propagandaeszköznek bizonyult, sok érdeklődőt vonzott a kiállítótérben működő alkalmi postahivatalban árusított postai képes levelezőlap, valamint a város címerét ábrázoló alkalmi bélyegző.

Ugróczky Mihály

Mindenki iskolája

December havi műsornaptár

RÁDIO

Irodalom és történelem (Adás: Petőfi rádió, péntek, 17.00—17.30)

1-én: Ady Endre: Örízem a szemed (irodalom); A Rákóczi-szabadságharc (történelem)
8-án: Radnóti Miklós: Két kardban (irodalom); A Bastille lerombolása (történelem)
15-én: Gelléri Andor Endre: A vén Panna tükre (irodalom); Széchenyi és Kossuth (történelem)

Közösség, társadalom, történelem (Adás: 3. műsor, szerda, 17.00—17.30)

6-án: A kereszténység kialakulása
13-án: A törzstől az államig

Jó! Állampolgári ismeretek (Adás: 3. műsor, hétfő, 19.20—19.35)

4-én: A dolgozó és munkatársai
11-én: Az anyagi és fizikai felelősség

TELEVÍZIO

(Adás: kedd, 17.30—18.35. Ismétlés: vasárnap 08.10—09.15)

Fizika
12-én: Hőtan alapismeretek (ismétlés 17-én)

Matematika
3-án: Történet (a november 23-i adás ismétlése)

Földrajz
5-én: Energiaforrások és ásványkincsek (ismétlés: 10-én)

12-én: Vezető tőkés országok Amerikában. Ázsiában és Ausztráliában (ismétlés 17-én)

Biológia
5-én: Emberré válás (ismétlés 10-én)

Történelem
3-án: „Rend és béke” — Polgári forradalom és szabadságharc Magyarországon (a november 23-i adás ismétlése)

Egerben jártunk

A postások szakszervezetének irányítása alatt működő postás természetjáró társadalmi bizottság 1978. október 22-én, vasárnap, jól sikerült „postás vonatot” kirándulást rendezett a történetéről, művész értékeiről és boráról híres, a Dél-Bükk-hegység alján fekvő Egerbe.

A 10 kocsiból álló gyorsvonat reggel negyed nyolckor indult útjára a Keleti pályaudvarról és a ragyogóan kék ég alatt röptette a kirándulást 747 résztvevőjét útjuk célja felé. A fehér-csúszos kék kocsiiban utazók kíváncsi tanulmányozták a rendezőség által kiadott és a város térképét tartalmazó tájékoztatót, amelyből mindenki azt a látnivalót választhatta ki, amely legjobban érdekelt.

A vasútállomásról a város központja felé haladva megcsodálhattuk Walder Gyula műépítész 60 éve épült neobarokk iskoláját, a református templomot, majd a város legmonumentálisabb terére, a Lenin tere értünk. Itt működik a város egyik legjelentősebb kulturális intézménye, a Gárdonyi Géza Színház. A térről nyugat felé, a Telekessy utcán át nézelődve a volt trinitárius templomot, az úgynevezett „rossz templomot” láthattuk. Építése közben egyszer leégett, majd mielőtt a tornyok elkészültek volna, II. József betiltotta a szerzetesrendet és az épületből katonai rakár és lakotanya lett. Ha a kalandozó kedvűek el szeretnének látni a városból már semmit sem látnak...

Aki tovább megy a Lenin utcán, az a Szabadság téren éri el az egri belvárost. Itt áll a Tanárképző Főiskola, a híres Liceum és az ország második legnagyobb temploma, a bazilikaként is emlegetett főszékesegyház.

A főiskola látványos a díszterem, a Főgyűzőmezői Könyvtár fölőlszálaival, kódexaival, kéziratával és csodálatos mennyezetfreskóival. Ez a Kracker János Lútkács által festett kép megcsalja a szemlélőt. Azt hinné mindenki, hogy a boltozat legalább 6—8 méter magas. Ez azonban nem igaz. A festett boltozat csúcsíves bordahálózata láttatja ilyennek a terem lapos mennyezetét. A csillagvizsgáló és a periszkóp-szoba egészíti ki a látványos sorát.

A főiskolával szemben álló főszékesegyház Hild József pesti építész tervei alapján épült fel, rövid 5 év alatt. A templom képeit híres velencei és modenai festők készítették. Nevezetesen a templomnak a nyolcezer sípból épített hatalmas orgona, amelyen nemcsak egyházi kísérőzenét játszanak, hanem nyilvános orgonahangversenyeket is rendeznek.

A barokk építészet kedvelőit a Kossuth Lajos utca

korabeli palotái és templomai várták, míg a híres egri vasművesség iránt érdeklődők a kis préposti palota erkélyét és a megyei tanács épületének művészi kivitelezését kapult csodálhatták meg.

Legtöbben a karcsú minaret meglepetése után a híres egri várat keresték fel, ott a gótikus palotában elhelyezett múzeumot, az oldaltülsőben levő képtárat és a vár feltárt kazamatáit tekinthették meg. Az idegenvezető szavai nyomán meglepetések Gárdonyi könyvének sorai, a törökök ostroma, a védők hőssége és a nyugati világ közömbössége az élet-halál harcot vívó magyarsággal szemben. Nagy frónknak a vár egyik bástyáján elhelyezett sírjában „csak a teste” fekszik, és felette, ha a nap lemegy, az egri csillagok örökmécsese világít. Dr. Katona Gyula

Nagy élmény számomra boldog emberekkel találkozni, beszélgetni. A postások nagy családjának két hűséges és boldog tagjával, szakszervezeti tisztségviselőjével készíthettem interjút, abból az alkalomból, hogy a Nagy Október 61. születésnapja alkalmából kormánykötetben részesültek.

TIHANYVÁRI ISTVÁN autószerelő, a Pécsi Postagazdászok Gépjármű Szállítási Üzemének csoportvezetője. Társadalmi munkát, mint a szakszervezeti bizott-

ság titkára végez. Zakóján a Posta Kiváló Dolgozója jelvény, ez 1971-es emlék. Kétszeres kiváló dolgozó.

— Mióta dolgozik a postánál?

— Budapesten 1941 októberében, a központi járműtelepen kezdtem, majd 1947 decemberében kerültem Pécsre. Akkor 5—6 gépkocsink volt, ma pedig 300 van, ez is jellemzi a fejlődést — emlékezik Tihanyvári István. — Örömmel számolunk a jövőre, hogy szép és korszerű munkahelyünk van. Persze, pótolni való is akad még, így például öltöző.

— Mikor vette át az szbittkari tisztséget?

— 1965-ben választottak meg, s ma is ezt a tisztséget látom el. Az indulásnál húszan voltak a garázsban, ma pedig 500-as az üzem létszáma. Hozzájuk tartoznak a vidéki kirendeltségek dol-

A mozgalmi munkáért

gozói is. Tizenegy tagú vezetőség, hét főbizalmi és huszonnyolc bizalmi segíti a munkát. Büszkék vagyunk arra, hogy a Pécsi Postagazdászok területén az utóbbi években járattuk maradás nem volt.

— Mit jelent Önnek a szakszervezeti munka?

— Kitölti, teljessé teszi életemet. Szakszervezeti munkámat mindig igyekeztem legjobb tudásom szerint ellátni. Jölesik a bizalom, amely megnyilvánult többször újráválasztásomban. Sajnos, két év múlva lejárt a mandátumom, mert nyugdíjba megyek. De vigasztal az a tudat, hogy az eltelt évtizedekben felneveltük az utánpótlást, lesz kinek átadni a szakszervezeti tisztséget.

— Ha nyugdíjba megy, megszabad-e kapcsolata az üzemmél?

— Sokat dolgoztam az életben, ezért gazdasági munkát nem vállaltok. De szeretnék a szakszervezeti munkában továbbra is segíteni, átadni a tapasztalataimat. Itt életem az életemet, ehhez a kollektívához tartozom.

— Családjában van-e postás?

— István fiam, aki 25 éves, Pécs 1. postahivatalban csoportvezető. Most, november 7-e ünnepé alkalmából kapta meg élete első Kiváló dolgozó kitüntetését. Erre büszké vagyunk. Fiam már nő, náluk is, meg a lányoménál is vannak gyerekek, a kisunokák nagy örömet jelentenek az életünkben. Gyermekemmel egy házban lakunk, így a nyugdíjas évek alatt sokat lehetünk együtt, és segíthetjük a fiatalokat.

— A Nagy Október ünnepé alkalmából Ön is, a fia is kitüntetését kapott.

— Kettős öröm a család-

ban az idei november 7. örökre emlékeztetés marad. Számomra nagy megtiszteltetés, hogy megkaptam a Munka Érdemrend ezüst fokozatát.

OLÁH JÓZSEF, a Miskolci Postagazdászok Hálózat-építő Üzemének dolgozója, harmincöt éve hűséges a postához. Több gazdasági beosztása volt: építész, anyaggazdálkodási előadó, bizottsági megbízott, tűzvédelmi felelős, munkavédelmi ellenőr, sőt hozzá tartozott az új dolgozók oktatása is. Negyedszázadon át mint szakszervezeti titkár dolgozott, jelenleg az alapszervezet elnöke.

— Nagyon szeretem a szakszervezeti munkát, mivel szeretem dolgozóitársaimat, mindig szívesen betöltöttem a rám bízott tisztséget, szolgáltam az előlegezett bizal-

mat. 220—230 szervezett dolgozó, mintegy 180 fizikai munkás tartozik az alapszervezethez. Tíz szocialista brigádban dolgoznak, százötven szakszervezeti tisztségviséllyel. Üzemünk tizenhátszer kapta meg a kiváló címet. Ehhez az eredményhez hozzájárult a szakszervezet nevelő, versenyszerű, mozgósító munkája, s benne van a magam szerény közreműködése is. Erős nálunk a

A budapesti postások részvétele az ősziírózsás forradalomban

A múzeumi hónap rendezvényei sorában nem nagyszabású, de nekünk, postásoknak annál kedvesebb az a kiállítás, amelyet a Posta múzeumban október 16-án nyitottak meg. A kiállítás bemutatja a budapesti postás dolgozók részvételét az 1918-as ősziírózsásnak nevezett polgári demokratikus forradalomban. Az akkori események részben ismertek, az ötvenedik évfordulón rendezett vetélkedőre készülve a postás dolgozók tanulmányozhatták a történeteket. A mostani kiállítás annyiban új, hogy korabeli dokumentumok, sajtóclippok bemutatásával érzékeltették elődeink bátor helyállását a társadalmi haladás mellett.

A hat tablóból álló kiállítás bemutatja a postások nehézségi helyzetét az 1917–1918-as években, mely sokszor családi, egyéni tragédiához vezetett. Ilyen okból foglalkozott a Népszava Hecskensmüller Gizellának. Budapest 1. postahivatala dolgozóinak éhhalál esetével. Hírt ad a Népszava a Posta és Távirat Alkalmazottak Országos Egyesülete 1918. V. 12-1 nagygyűléséről. A cikknek azonban csak egy része jelenhetett meg, mert a cenzúra egész hasábkot kitörölt.

Két tábló foglalkozik a József és a Teréz telefonközpont kezelőinek a forradalom melletti bátor kiállásával, kiemelve Pálincás Erzsébet szerepét a forradalomnak és szerveinek védelmében. A kiállításnak külön érdeme, hogy eddig ismeretlen postatörténelmi anyagot mutat be a Központi Távirat dolgozóinak helytállásával kapcsolatosan. A Borsod megyei levéltár 1918. évi Miskolc városi anyagából előkerült az a távirat, mely a Központi Távirat személyzetének magánkezdeményezésére 1918. október 31-én hajnalban ment ki az ország különböző közigazgatási szerveihez, katonai parancsnokaihoz, felszólítva azokat a Nemzeti Tanácshoz való csatlakozásra. A távirat dolgozóinak felhívására Miskolc városa és Borsod megye még aznap táviratilag jelentette be csatlakozását. A csatlakozást városzerte plakátokon is közzétették. Ezt a plakátot is bemutatja a kiállítás. A Károlyi-kormány hivatalos távirati értesítése a kormány megalakulásáról csak két nap múlva érkezett meg Miskolcra és az ország más közigazgatási szerveihez. Ez is nyilvánvalóvá teszi, hogy az első táviratot a Központi Távirat dolgozói szerkesztették és továbbították.

A kiállítás a Dokumentációs Központ igazgatója nyitotta meg, majd a tablók anyagának összeállítását emlegették vissza az eseményekre, megjegyezve, hogy a dokumentumok bemutatásával csak részben tekinthetünk az addig ismeretlen 1917–1920 közötti időszakának részletes, olgyomozó, valós feltárásával és értékelésével a forradalmi szellemű postás elődeinknek tartozunk. Részt vettek a megemlékezésen a Posta-vezérlőszolgálat társadalmi szerveinek képviselői, szakvezetők, a távbeszélő központok és a Központi Távirat Hivatal dolgozóit képviselő brigádtagok. A visszaemlékezést a fotó gyermekváros úttörőpostáinak műsora és rövid dokumentumfilm bemutatása tette ünnepélyessé.

Bánfi Ferencné

K. M.

Szocialista brigádok vetélkedője a Járműtelepen

Az előző számunkban arról számoltunk be, hogy szocialista együttműködési szerződést kötöttünk a HTI-vel. Mostani számunkban pedig már arról tudósíthatjuk kedves olvasóinkat, hogy ezt a szerződést mind a két aláíró fél komolyan vette, s nemcsak a szerződés aláírásait tartott a kezdeti lendület. A szerződő felek vállalták, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 61. évfordulójának tiszteletére közös szakmai, politikai és kulturális vetélkedőt rendeznek. A közös vetélkedő megrendezésének kettős célja volt. Egyrészt az, hogy növelje a résztvevő brigádok szakmai, politikai és általános műveltségét, másrészt, hogy elősegítse a két postaszerv szocialista brigádjainak kölcsönös jobb megismerését.

A közös szervező bizottságnak igen sok szempontot kellett figyelembe vennie a kérdések összeállításánál, például a különböző munkakörökhez megkívánt szakmai végzettségek eltérő voltát, a más-más irányú szakmai érdeklődést stb. A vetélkedőn való részvételnek alapvető feltétele volt, hogy minden jelentkező csapatban legalább egy fő rendelkezzen gépjárművezetői engedéllyel.

Oktober 21-én 10 órakor — minden előzetes várakozást felülmulva — a járműtelepi munkásklub zsúfolásig megtelt a vetélkedőn részt vevő szocialista brigádokkal. Pedig a vetélkedő csak fél 11-kor kezdődött. A csapatok megismerkedésük után derült ki, hogy Mátészalkától Nagykanizsáig, majdnem minden városból jöttek versenyzők. Fél 11-kor Melis János szocialista igazgatóhelyettes üdvözölte a két postaszerv gazdasági és tömegszervezeti vezetőit, s a résztvevő csapatokat. A vetélkedőn jelen volt: Gázi Nándor, a HTI és Hegedűs István, a PKJ igazgatója is.

Ezek után megkezdődött a nemes versengés, s minden csapat igyekezett bebizonyítani, hogy nemcsak saját szakmájában van „otthon”, hanem a politikában éppúgy, mint az irodalomban vagy éppen a zenében. Még az sem okozott gondot, hogy nemcsak könnyűzenei kérdésekre voltak a hangulat és a tárgyak súlyának becslése után. Nagy taps fogadta azokat a versenyzőket — igaz nem sokan voltak —, akiknek sikerült a

tollaslabdával a 4 méterre levő papírkosárra beletárolniuk. A vetélkedő pillanatnyi állásáról a teremben elhelyezett „villanyújság” (írásvetítő) tájékoztatta a versenyzőket. Az első „földő” után a szünetben mindenki igyekezett erőnlétét fenntartani, s az újabb feladatokhoz erőt gyűjteni, ami a rendezők jóvoltából nem is volt nehéz.

A szünet idején rövid látogatást tettek a versenyzők és vendégeink a diagnosztikai műhelyben, ahol Győri László segítségével megismerkedhettek a korszerű hibafeltárási műszerekkel. Majd ismét folytatódott a verseny. Nagy derűtlenség támadt, mikor a játékvezető a jogosítványokat kérte a vezetési gyakorlatra kijelölt versenyzőtől, s az egyik versenyzőnél nem volt kéznél. Szerencsére, csapatában volt még jogosítvánnyal rendelkező versenyző. Miután mindenkinek érvényes volt a jogosítványa, következett az igazi meglepetés, alkoholszonda vizsgálata. „Doppingszert” a műszer senkinél sem mutatott ki. Így már semmi akadály nem volt az utolsó forduló, a gépjármű-vezetői

ügyességi verseny megtartásának. Ez a versenyszám a versenyzőket koránisem vette annyira igénybe, mint a kocskákat; a 20. csapat versenyzője után másik autót kellett beállítani. Néhány csapat versenyzője óvást akart benyújtani a zsűrinél, mivel az autók nem hagyományos üzemanyaggal, hanem talán „kocsketejjel” voltak feltöltve. A zsűri az óvást elutasította.

Az eredményhirdetés előtt még a pontozók számolták igen kedves esemény tanúja lehetett a népes közönség. A versenyző csapatok nevében a két igazgatónak oklevelet és egy-egy üveg szörpöt adtak át, parányi telefonnal, illetve játékaival. Ezek után ünnepélyesen kihirdették az eredményt, és Gázi Nándor, valamint Hegedűs István igazgató nagy tapsvihar közepette átadta az értékes díjakat.

Ezen a vetélkedőn nem voltak veszteségek, mivel minden csapat újabb ismeretekkel és barátságokkal lett gazdagabb, s a késő délutáni órákban mindenki úgy távozott, hogy várja a következő közös vetélkedőt.

Dietz Kálmán

Kedves Postás Dolgozó! Munka és emberség

Csaknem két éve dolgozom a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság bejelentő egységénél mint lezártalkölt nyugalmas, és szeretném véleményemet az itt eltöltött időszakról a postás újságon keresztül elmondani.

Az ember életét a szép és kevésbé szép eseménysorozatok teszik teljessé. Amikor valaki lezártalköltt válik, vagy a nyugdíj idejét elérni, úgy érzi, életének nagyobbik része lezárult. Ez bizonyos lehangoltságot okoz, és tudatosan vagy tudat alatt keresi azt a helyet, azokat az embereket, akik számára továbbra is biztosítani tudják a társadalomban a teljes értékű munkához való viszonyt és a kollektívához való tartozást.

A magam részéről — gondolom, még sok munkatársammal együtt — elmondhatom, hogy a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság, de különösen a bejelentő vezetői, Nő Józsefné, Kárpáti Boldizsárné, Kelecz Józsefné, segítséget nyújtanak a nyugdíjas dolgozóknak ahhoz, hogy a rájuk bízott munkát képességüknek megfelelően elvégezhessék.

Szocialista társadalmunkban minden ember számára — a nyugdíjasok számára is — biztosítja az alkotmány a munkához való jogot. Nem mindegy azonban az, hogy a végzett munka csak nyugdíjkiegészítési lehetőség, vagy benne van ebben a törekvésben a legeszebb vonás, az emberség, az hogy örömmel, sikerélménnyel végezzük a feladatunkat. Mint minden munkaterületen, itt is vannak nehézségek, zörbtőlódások, de ami nekem a legjobban tetszik, az az, hogy az embert emberségesen kezelik és tisztelik.

Önösen a bejelentő vezetői, Nő Józsefné, Kárpáti Boldizsárné, Kelecz Józsefné, segítséget nyújtanak a nyugdíjas dolgozóknak ahhoz, hogy a rájuk bízott munkát képességüknek megfelelően elvégezhessék.

Kossuth, mint postai nyelvújító

Mindenki előtt ismert a magyar nép egyik világhírhelyi alakjának, Kossuth Lajosnak rendkívüli szónoki képessége, mindenre kiterjedő, minden iránt érdeklődő roppant szellemisége, rendkívüli publicista ereje, amellyel a hírlapírást, a sajtót a politikai küzdelmek addig soha nem tapasztalt hatékonyságú eszközévé tette. Azt is tudja mindenki, hogy az Országgyűlési Tudósítók 1832. évi megjelenése az ő nevéhez fűződik, és hogy a kormány ennek az újságnak az előállítását sem nyomdai úton, sem litográfia nem engedélyezte, s így az országgyűlési ifjak kézzel írták le a szükséges példányszámban, és ők maguk is terjesztették. Az is köztudott, hogy a Pesti Hírlapnak 1841. január 1-étől Kossuth volt a szerkesztője, s a lap színvonalára és példányszámára ettől az időtől kezdve hihetetlen módon emelkedett. Azt is tudjuk, hogy 1848. július 1-től saját politikai napilapja indult: a „Hírlap”. Az azonban nyilván csak kevesek előtt ismert, hogy ezekben a „nyelvújító hatása” a posta területére is kiterjedt: A postai kezelésben máig is használt *tértivevény*

kifejezés — legalábbis a „Fővárosi Lapok” 1881. évi júliusi számában megjelent közlemény szerint — tőle származik.

Először még csak annyit, hogy a magyar nyelv ügye állandó témájuk volt az országgyűléseknek, s az 1836-i országgyűlés már ki is vonta (egyéb kisebb eredmények kivételével), hogy a törvényeket magyar és latin nyelven kell szerkeszteni, és hiteles szöveggé a magyar nyelvű szöveget. A helytartótanács pedig 1840-ben utasította a postai igazgatóságot, hogy a levelekkel kapcsolatban addig esetenként használt feladót, átadót stb. postakezelési iratokat a belföldi forgalomban magyarul, a határokon kívülre menőket pedig latinul kell nyomtatni és kiállítani.

Nézünk most, miről is tudósított olvasóit az említett szépirodalmi napilap abban a bizonyos júliusi számban! Érdekelni fogja talán a magyar olvasót, hogy a posta műnyelvében használt „*tértivevény*” szó Kossuthé, mielőtt ma már talán ő sem tudja. E szó eredete ez: midőn Kossuth „Hírlap”-ját a negyvenes évek közepén megindította. Verebélyen, Bars me-

gye egyik fő közlekedési pontján, a postaregélő tulajdonosa egy derék magyar úr volt: Dilles, ki nemzetünk minden irányú fejlődése iránt érdeklődött. Nagyon bántotta őt, hogy eddig a postaügy hivatalos nyelve az a német-francia-latin nyelvből való miskulancia volt, s azért nekibátorodván, saját költségére postáján hivatalos nyelvül a magyarul hozta be, s az addigi nyomtatványokat magyarra fordítva készítette el.

Kossuthot igen kellemesen lepte meg a reform e téren is. Dilles úrtól kapta az első postakönyveket magyarul, és pedig az addigi „Recepisse” helyett „*Vévény*”-t, s a „*Retour-Recepisse*” helyett „*Visszány*”-t. De amennyire örült Kossuth a reformnak e téren, épp annyira bántotta nyelvérzékét a „*visszány*” szó és e tárgyban levelezésbe bocsátkozva a nyelvújítót, a helyett, a „*tértivevény*” szót ajánlotta így, mit Dilles postamester elfogadott, s így Kossuth postai műszava ma is él, s meggyökerezett.

Igy a Fővárosi Lapok. A történelmi hűség kedvéért azonban szükségesnek tartom a továbbiak ismertetését is.

Hübert Károly 1886-ban kiadott postatörténelmi művében — legalábbis az időpont meghatározást illetően — megkérdőjelezi az említett lap közlését, mondván, hogy az időpont feltehetően téves. Így ír:

Minőn ugyanis a „Pesti Hírlap” első száma Kossuth szerkesztésében 1841. január 2-án megjelent, a „*vévény*”, s a „*tértivevény*” szavak használata a helytartótanácsnak már 1840 őszén kiadott rendelkezése folytán általán kötelezővé volt tette — azért tehát ha csakugyan Kossuth javasolta az utóbbi szót, így az nem a negyvenes, hanem már a harmincas években történelhet, amikor még írott lapja jelent meg.

Mányoki Endre

Gyorsfénykép a Marx Károly komplex brigádról

Debrecen 1. postahivatala Marx Károly brigádjának tagjai tavaly év végén úgy döntöttek, hogy 1978-tól új formában kezdik meg működésüket. Megkerestek a hivatal dolgozóit közül néhányat, és felkérték őket, csatlakozzanak brigádjukhoz. Így a korábban 8 tagot számláló közösség 12 főre bővült, s mivel a postai munka csapman minden területét képviselik, a brigád neve mellett a komplex jelzőt is felvették.

Brigádunk 1972-ben alakult, az általános osztály dolgozóiból — kezdte a bemutatkozást Zsáka Zoltán brigádvezető — 1973-tól kezdve minden évben elnyerték a Szocialista címet, s 1977-ben a bronzkoszorús jelvényt is, ennek ellenére úgy érezzük, többre lennének képesek, hiszen minket, adminisztratív dolgozókat ritkán keresnek fel, ha fizikai erőt igénylő társadalmi munkáról van szó. Így vállalkozunk látszólag megrekedtek az apróbb munkáknál. Később felvetődött bennünk az a gondolat, hogy létrehozzunk egy olyan közösséget, amelynek tagjai sokrétű munkát végeznek, s így minden területen könnyebben megta-

láljuk a kapcsolatot az emberekkel. Brigádunk csaknem egy éve működik jelenlegi összetételében, s máris számtalan eredményt tudunk felmutatni.

Ezek közé sorolható, hogy megszervezték az állandó helyettesekkel a kapcsolatot. (Korábban ezek a dolgozók magukra voltak utalva, nem tartoztak semmilyen közösségbe, ma már viszont társadalmi munkára is vállalkoznak, hiszen a munkaügyi előadó — aki a brigád tagja — minden lehetőségről értesíti őket.) Részt vettek az ABC áruházban készített újságtartó állványok hegesztésében és festésében. Egy idős (96 éves) postás nyugdíjas életét is igyekeznek könnyebbé tenni mindennapi segítségükkel.

Sokrétű munkájukból adódóan ott vannak a postal élet jónéhány területén, s egyéni tapasztalataikat igyekeznek a közösség érdekében hasznosítani. A hivatalban különböző feladatokat látnak el, mégis egy célért küzdenek. Olyan célért, amellyel nemcsak magunknak, hanem a posta szolgáltatását igénybe vevő közönségnek is hasznára lesznek.

Farkas János

Bélyegsarok

1918. november 24-én alakult meg a Kommunista Magyarországi Pártja. Az alakuló ülésen sok neves forradalmár vett részt, többek között Kun Béla, László Jenő, Korvin Ottó, Vágó Béla, Vántus Károly, Rudas László. A jelentős évfordulóról a posta 1 Ft-os bélyeg

gen emlékezik meg, amelyen a párt embleáját láthatjuk. Ugyanezen a napon két kommunista pedagógus, Czabán Samu és Berzeviczy Gizella születésének 100. évfordulójáról megemlékezve, 1 forintos bélyeg jelenik meg. Különleges nyomdai

eljárással, három színű mély- és egyszínű acélnyomással a Szovjetunióban készült. Előreláthatólag november 30-án a nemrég elhunyt kitűnő művész, Kovács Ildikó által készített három kerámiát (Kenyerészeg; Áttört, korsós lány; Koronglós fiú) ábrázoló bélyegsorozatot bocsát ki a posta. Mindhárom művet a szentendrei Kovács Margit Múzeumban tekinthetik meg az érdeklődők. Gyarmati Ilona

Látogatóban Szolnok megyében

Hogyan valósul meg a bizalmi közvetítő szerepe

a tagságtól az együttes tanácskozásig

Hazánkban sem társadalmi, sem politikai akadályai nincsenek a szakszervezeti mozgalomnak. Kialakult a különböző szervezetek közötti munkamegosztás, ezen belül a szakszervezetek szerepe. Elismert tényezővé váltak, a dolgozókat érintő kérdésekben nélkülözhetetlenek nem születnek. Ennek megfelelően épült fel a mozgalom belső szervezeti rendszere, s a társadalmi fejlődéssel párhuzamosan alakult — napjainkban is — demokratikus fórumrendszere. Jó működésének elvi, politikai feltételei tehát adva vannak. Kérdés azonban, hogy tudunk-e lehetőségeinkkel élni. Elégig igazol-

dunk-e a szervezeti élet általánosan alakuló követelményeihez, avagy túlszervezettséggel nem mi magunk fékezzük-e munkánk lendületét? Továbbá vannak-e kellő adottságokkal, a korunknak megfelelő szemlélettel és műveltséggel, szakszervezeti feladatok ellátásához szükséges politikai felkészültséggel rendelkező tisztségviselőink, társadalmi aktivisták, akikre támaszkodva mozgósítani tudjuk a dolgozókat az ország előtt álló gazdasági feladatokra, ugyanakkor el tudjuk velük látni az egyének, valamint a kisebb és nagyobb közösségek érdekeinek képviselőit és védelmét?

szervezeti Értéktörzset címmel havonta egy közlőny jellegű új lap jelenik meg. Ez — közérthető előadásban — közli majd a fontosabb határozatokat és egyéb tudnivalókat, információkat.

Ipari üzemekről. Ennélfogva a megkérdezettek helyeselnék, ha szakszervezetünk — mások példáját követve — a tisztségviselőket, bizalmi, aktivisták részére a posta sajtószolgálatának megfelelő tájékoztatót adna ki.

tuk a városban rendezett hírlapkiállítás megtekintésére ide látogatott Csaholci Emma jászberényi hivatalvezetőt és Kovács István jász-titkárt. Így — közvetve ugyan — sikerült programunkat a Jászszággal való találkozással kiegészítenünk. Mint megtudtuk, a bizalmi szervezett, képzésével és a vetélkedőre való felkészítéssel hatni lehetett szemléletükre. Szűnőben van a jogok és hatáskörök eltérő, ennélfogva egyesek részéről helytelen értelmezése. Termékeny viták alakultak ki és a jelek szerint mindjárt megkezdődik az egyetértés, javul az együttműködés.

Törökszentmiklós volt látogatásunk utolsó állomása. Maradt-e még valami részükre, amit az előbbieknél nem mondtam el? Arról semmi esetre sem feledkezhet el, hogy milyen örömmel vezettek végig szép új hivatalukon, amelyet nemrég avartak fel. Együtt örült az egész hivatal, amint hogy beosztástól függetlenül közös társadalmi munkával hozták előbbre az átadás napját. Különböző legfőbb a férfi és női feladatok megosztásában volt. A dolgozók, az őket képviselő szakszervezeti tisztségviselőket és a vezetőket jó együttműködését a társadalmi munka mellett egyéb, sokáig elrejtett közös megmozdulások is fémjelzik. Az érezhetően jó munkahelyi légkörben a bizalmiaknak kötelességük tekintélyük van, véleményüket mind a tagság, mind a hivatalvezető tiszteletben tartja. Kíváncsiak Polgár Miklósné hivatalvezetőre, Fekete Istvánné szb-titkárra, Etlényi Zoltánné párttitkárra, Kocsis Irén bizalmiakra és mindazokra, akikkel látogatásunkkor nem találkoztunk, hogy még hosszú ideig élvezzék a jó együttműködés örömeit. Hiszen nem feltétlenül a vezetők, kifogások száma, az egyetértés gyakori meg nem adása jelzi a választott tisztségviselők jó munkáját. Sokkal inkább az, ha olyan viszonyokat teremtenek, amelyek között nem válik szükségessé a fegyverek használata.

Felkészültség és tájékozottság

Amint a cím is elárulja, Szolnok megyébe látogatunk, és ott a szervezeti élet időszerű kérdéseiről tájékozódunk. Talán azt is tisztáznunk kellene, mit tartunk időszerűnek. Van-e egyáltalán időszerűtlen kérdés a mozgalomnak? Esetleg rangsorolni lehet... avagy kiválasztani a sok fontos közül néhányat, és azokat vizsgálat tárgyává tenni.

Bár nemegyszer írtunk rólok, mégis előnyben kell részesítenünk egyrészt a bizalmiaknak mind mennyiségben, mind jelentőségben megnövekedett munkáját, másrészt az üzemi demokrácia új fórumrendszerét.

Hogy egy bizalmi a városi közönségnek meg tudjon felelni, elsősorban természetesen megfelelő tulajdonságokkal, készségekkel, képességekkel kell rendelkeznie. Am ahhoz, hogy mindezeket érvényesíteni tudja, meg kell kapnia a szükséges támogatást alapszerveitől, a felsőbb szervektől, szóval az egész mozgalomtól.

Hogyan történik ez egy

meglehetősen nagy létszámúnak mondható alapszerveitől, például Szolnok 2 postahivatalától? Az új géphivatal, amelyet, hogy küldeményirányítási feladatai is jöcskán megnövekedtek, a kézbesítést is átvette, így nemcsak létszáma duzzadt fel, hanem többértékvált munkájánál fogva a dolgozók összetétele is megváltozott. Előbbi kérdéseinkre Kerekes Kálmán szb-titkártól kapunk választ.

— A tagságot képviselő 17 bizalmi (egyikük a hivatal nyugdíjasait fogja össze) minden jelentős határozatról kibővíttett szb-ülésen tájékoztatók. E megbeszéléseken a szakszervezetek is részt vesznek, így viták is kialakulhatnak. Ha valaki akadályoztatva volna a részvételben, megkeressük a módját, hogy ő is birtokba jusszon a tudnivalóknak. Ezenkívül ügyletünk arra, hogy a mozgalom, a dolgozókat érintő fontos kérdéseket tartalmazó Postaügyi Értéktörzset minden bizalmi megkapja. Így elsősorban a bizalmi érdeklődésén, lelkiismeretességén múlik a tájékozottsága.

Bizalmivételkedő

— Természetesen nem maradnak ebben magukra, hiszen a szakszervezet tanfolyamokon gondoskodik arról, hogy a teendőkhez szükséges ismereteket megszerezhessék. Ezenkívül a Debreceni Postaigazgatóság Szakszervezeti Tanácsa — erről lapunk olvasói annak idején értesültek — vetélkedőt rendezett kifejezetten a bizalmiak részére a teendőkhez szükséges tudnivalókból. Tehát volt alkalomuk a tanulatokat ismételtetni, felfrissíteni. Hogy azután a képzéshez az szb-résztől magunk is hozzájárulunk valamit, a vetélkedő előtt a résztvevőket megbeszéljük a kérdéseket.

A bizalmivételkedő, ahol csak megfordultunk a kétnapos utunk alatt, mindenütt szóba került, mégpedig igen kedvező visszhanggal.

A sok jó vélemény hallatán Harangozó István isztitkárral is elbeszélgettem a vetélkedőről.

— Igaz, a vetélkedő szervezése, lebonyolítása meglehetősen nagy feladatok elé állította mind a rendezőket, mind pedig a résztvevőket — beleértve a felkészüléshez segítségért nyújtó szb-eket is —, de feltétlenül megérte a ráfordított energiát és anyagi áldozatot. A csábító díjak mellett a jó szereplésből fakadó önbizalom is alapos felkészülésre ösztönözte a résztvevőket és ez még a legnehezebben kifejezhető kérdésekre adott válaszokban is megmutatkozott. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy e versengés révén sikerült a bizalmiakat elméletileg jól kiképezni. Természetesen figyelemmel kísérjük, hogy az elméleti tudást miképpen hasznosítják a gyakorlatban és ahol szükségesnek látjuk, segítséget nyújtunk.

Az isztitkártól megtudtam, hogy a meglátogatott bizalmiak közül a Kisújszállási Boros Istvánné a vetélkedőn való sikeres szereplésért jutalomutazáson vett részt a Szovjetunióban.

— A vetélkedő természetesen csak egyik — bár megfontolást szerint igen hasznos — módszere a bizalmi felkészítésének. Semmiképpen nem kisebbíti a szervezett oktatás jelentőségét. Ha lehetőség nyílik rá, mindenképpen igénybe vesszük. Csakhamar ezen nem vehetnek mindnyájan részt, ezért tanfolyamra azokat küldjük, akikre a korábbi működésük alapján a jövőben is támaszkodni szeretnénk. A vetélkedő viszont mozgósítja a teljes bizalmihálózatot. Ezért gondoltunk arra is, hogy az ismeretversenynek e népszerű, játékos módjával nem hagyunk fel.

Arról már esett szó, hogy a fontos szakszervezeti témákat tárgyaló Postaügyi Értéktörzset az alapszervezet és a bizalmiak megfelelőképpen el vannak látva. Szolnok 1 postahivatalában Dancsa Istvánné és Kovács Lászlóné bizalmiakkal, valamint Tanácsik Mihályné szb-elnökkel beszélgetve megkérdeztem, mi egyéb kiadványból tájékozódhatnak az időszerű kérdésekről, a soron következő feladatok felel. Válaszuk szerint beszerzik a szükséges kézikönyveket, és azokkal ellátják az érdeklő tisztségviselőket, a bizalmiakat. Ezenkívül forgatják a SZOT Alapszervezeti Tájékoztatóját.

Itt hadd jegyezzem meg, hogy a jövő év elejétől módosul a szakszervezetek tájékoztatói rendszere. Az egyik változás éppen az Alapszervezeti Tájékoztató megszűnése. Helyette Szak-

Főbizalmiak

Eddig képzésről, vetélkedőről, kiadványokról beszélünk, tehát azokról a forrásokról, amelyekből a bizalmi a működéséhez szükséges ismereteket megszerezheti. Sőt két esett a Postaügyi Értéktörzset is, amelyből már a napi életben nélkülözhetetlen információk is beszerezhetők: nagyrészt hasonló rendeltetést tölt majd be a Szakszervezeti Értéktörzset is. A hivatal, üzemi minden napjában azonban nemcsak nagy horderejű események, intézkedések történnek, s a kis ügyek nagymértékben befolyásolják egyrészt a munkát, a gazdasági tevékenységet, másrészt a dolgozók hangulatát, közérzetét. A bizalmi közvetítő szerepe mindezekre kiterjed. A bizalmi csoportnak élő szervvé kell válnia, „követő” által bekapcsolva a hivatal, üzemi és ezen keresztül a nagyobb egység vérkeringésébe. A bizalmi akkor felel meg küldetésének, ha a tagság álláspontját mint csoportjának valóban bizalmi embere képviseli egyrészt a szakszervezet, mint partner előtt, másrészt a különböző demokratikus fórumokon.

Tizenhét bizalmival egy folytonos szolgálatot tartó, a legkülönbözőbb munkaidőbeosztással dolgozó nagy hivatalnál állandóan érintkezésben lenni szinte lehetetlen. Szolnok 2 postahivatalban négy főbizalmi erőfeszít a szakszervezeti bizottság és a bizalmiak kapcsolatát. A megyei távközlési üzembem nem annyira a nagy létszám, mint inkább a szétosztottság tette szükségessé főbizalmiak működését. Két főbizalmiuk van: Lovas At-

tiláné az üzemi törzs és a hálózatos dolgozók, Barják László pedig a műszerészek, valamint az alközpont- és telexszerezők, karbantartók bizalmiainak közvetítője. (Meg kell jegyeznem, hogy a megyében egyik postaszervíznel sem működik osztály- vagy műhelybizottság, tehát nincs felesleges áttétel a bizalmi és az szb. között.)

Ha valahol, akkor a távközlési üzemenél indokolt a főbizalmi rendszer. A körzetmesterségek egymástól és a megyeszékhelytől való távolsága, az alközpontosok szinte állandó kiküldetése — figyelembe véve még sok-sok egyéb körülményt, mint például a létszámingadozást — olykor nehezessé teszi a véleményezési és egyetértési jog gyakorlását. El kell ugyanis ismerni, hogy a szűkre szabott határidők miatt a szakszervezet többször időzavarba jutnak. E nehézségek a főbizalmi közbejöttével hidalhatók át, ha ő is felelősséget teljes tudatában képviselheti a hozzá tartozó bizalmi csoportok tagságának véleményét, érdekeit. Persze, ehhez bizalom és jó munkahelyi légkör kell. Úgy látszik, ebben nincs hiány, pedig munkakörülményeik egyáltalán nem kedveznek a dolgozók közérzetének. Nemcsak a távolságok nehezítik dolgukat, hanem mostoha elhelyezést is. A körzetmesterségek sokfelé szórakoztatva elhelyezése nem szólni különlegessé, de az üzemi törzs már az. Egyelőre még azt sem tudhatjuk, milyen hosszú időre kell berendezkedniük az átmenetnek szánt, de már most vedlő barakkban.

Jó együttműködés — jó légkör

Könnyebb a helyzetük azoknak a szakszervezeti bizottságoknak, amelyek a megye kisebb városainak postahivatalában működnek. (Itt most nem az elhelyezésről van szó, hiszen a karcagiaknak is ki kellett bójtójuk a felújítási munkálatokat, a mezőgazdasági pedig előré fáznak a rövidesen elkezdődő tatarozás viszontagságaitól. A korszerűbb elhelyezés Kisújszállásra is alaposan ráférne, és Törökszentmiklóson is ujjazsúllest jelentett a szép új hivatalba való beköltözés.) Megvan a lehetőségük arra, hogy a kisebb létszámmal arányban levő kevesebb bizalmi mind a tagsággal, mind a szakszervezetekkel közvetlen, meghitt kapcsolatot tudjon teremteni.

Kovács Pál, Karcag postahivatal vezetője megbízatása előtt is a hivatal dolgozója volt, s a látogatásunk alkalmával bent talált bizalmi, Szendrői Dezsőné 15 éve tölti be ezt a tisztséget. Érti, hogy jól ismerik a hivatal és a dolgozók gondjait. Talán az lenne különös, ha nem volna jó köztük az együttműködés.

Kisújszállás postahivatal

vezetője, Nagy Imre ugyan csak dicséret, és a magaréséről is rendszeresen igénybe vett segítségként emlegette a bizalmi munkáját. Mindenesetre jó érzés lehet olyan munkatársakkal partneri kapcsolatban dolgozni, mint a vetélkedő kapcsán már emlegetett Boros Istvánné, aki 15 éve élvez a csoport tagságának bizalmát. A jó együttműködés példaként az új hírlapkiállítás bevezetésének előkészítését hozták fel. Minden hírlapkiállításra előre kiszámolták, hogy az új rendszerben mennyi lesz a keresete, s erről öt tájékoztatták, időt hagytak arra is, hogy véleményét megalkotassa és kifejtse. Igaz, hogy az új tételek kedvezőnek mutatkoztak, így nem okozott nehézséget nemcsak a bizalmi, hanem a tagság teljes egyetértését is megszerezni. Az eset azonban arra utal, hogy a demokrácia eszközeivel jó közérzetet lehet teremteni — talán még kevésbé neoszerű intézkedések alkalmával is.

Mezőtúron kellemes meglepetésben volt részünk. Nemcsak a hivatalbeliek fogadtak minket, hanem ott talál-

Bizalmiküldöttek

A kisebb közösségek, értéve alattuk a bizalmi csoportokat és alapszervezeteket, a látottak szerint beleyagorlódtak a mozgalmi életbe. A bizalmiak tudják, hogy megválasztásukkal milyen felelősséget ruháztak rájuk és ezáltal milyen feladatok elvégzésére vállalkoztak. Tudják a szakszervezet is, hogy a jó együttműködés miképpen könnyíti meg az 6 munkáját. Mivel azonban a postahivatalok, üzemek részét képezik egy országos szervezethez, az alapszervezetnek is be kell illeszkedniük a középszervek közvetítésével a Postaügyi Szakszervezetnek életébe. Ez valósul meg az üzemi demokrácia új fórumrendszerében.

Mint tudjuk, a szakszervezeti tanácsok és a bizalmi testületek együttes tanácskozási rendszerét a területi postaigazgatóságoknál, így a Debreceni Postaigazgatóságnál is a második lépcsőben, azaz ennek az évnek a végéig kell létrehozni. Gazdálkodási, elosztási és érdekvédelmi kérdések demokratikus megtárgyalására kell összehívni. Több ezer szakszervezeti tag állásfoglalásának demokratikus kialakítása természetesen csakis képviselő útján mehet végbe. Hogy a képviselőt viszont minél szélesebb alapon álljon és minél közvetlenebb legyen, alakult ki az az irányelv, hogy a bizalmiak sorából olyan létszámú testületet válasszanak, amely a tanács tagjaival együtt százötven főt tesz ki. A bizalmi testületnek a főbizalmiak eleve tagjai. Hogyan választották meg az iszt-hez tartozó alapszerveknél a többi küldöttet? — kérdeztük Harangozó István titkárt.

— Még ha nagyon iskolásnak hangzik is a válasz, csak el kell mondanom, hogy az alapszerveket arra kértük, adjanak ehhez kézzelfogható segítséget a bizalmiaknak. Olyan személyeket javasoljanak megválasztásra, akikről elvárható, hogy felkészültségükkel fogva képviselni tudják küldöket. Arra

is felhívtuk a bizottságok figyelmét, hogy igyekezzenek kellő arányokat kialakítani a testület tagjai között. Kapjanak képviselőket a különböző munkahelyek, munkakörök betöltői, továbbá az egyes rétegek, tehát a nők és a fiatalok, a kis- és nagyhivatalok dolgozói, a munkások, alkalmazottak és értelmiségiek, többé-kevésbé létszámarányuknak megfelelően.

Akárcsak az egyes bizalmiak esetében, a bizalmiküldöttek részéről is — sőt náluk fejlettebb formában — nagy szükség van a tájékozottságra.

— A bizalmiküldöttek tájékoztatására megkülönböztetett gondot fordítottunk. Először is a megválasztásra esélyes bizalmiakat küldött tanfolyamra, majd a már megbízott küldötteket külön kényszerítettük fel teendőikre. Ügyletünk arra, hogy a már létrejött együttes tanácskozások frásos előterjesztéseit megfelelő előadásmódban és idejében kézhez kapják, s ugyancsak frásban megkapják a testületi ülésen meg-hozott határozatokat is. A tájékoztatásban segítséget nyújt az instruktori hálózat is. Munkájában részt vesznek a tanács tagjai és függetlenített munkatársai, a megye területén dolgozó központi vezetőségi tagok és a megyei összekötő is.

Minden feltétele megvan tehát annak, hogy Szolnok megyében helyes mederben folyják a szakszervezeti élet. Vannak jól képzett bizalmiak, akik kellő meggyőződéssel mozgósítani tudják a tagságot társadalmunk fontos feladataira, ugyanakkor saját alapszerveükben, illetve az együttes tanácskozásokon képviselni tudják dolgozóitársaik véleményét, kérését.

Kíváncsi ebben sok sikert a karcagi Kiss Bélának, a mezőtúri Szász Lászlónak, a törökszentmiklósi Kocsis Irénnek, rajtuk keresztül véleményüknek, akiket nem sikerült sem név szerint, sem személyesen megismernem.

Benda István

Ismerkedés a zene nagyjaival

A Postás Szimfonikus Zenekar kollégiumi bangversenyei

A már hagyományos tematikus kollégiumi hangversenysorozat keretében öt előadást tervezett a Postás Szimfonikus Zenekar az 1978/79-es tanévre. Az évadnyitó első hangversenyt (Vivaldi és Bach egy-egy művének részleteit) október 22-én követte a második: Mozart G-moll szimfóniája. A Danuvia gyár Gorkij művelődési házában nagyterme ezen a vasárnap délelőttön is zsúfolásig megtelt. A művet vezető ismertetőt a külföldön tartózkodó dr. Vasódy Balogh Lajos karnagy helyett ezúttal is dr. Káldor János, a Postások Erkel Ferenc Zeneiskolájának igazgatója tartotta. A zenei ismeretterjesztés postás körökben jól ismert professzorának Mozart életéről, koráról, a mű keletkezésének hátteréről előadott remek összefoglalóját, majd a Bolberitz Tamás vezényletével tolmácsolott koncertet néma csendben ülték végig a kollégisták.

— Összintén: magatokra parancsolt figyelembe voltatok ilyen figyelembe, vagy valóban annyira leköltött benneteket az előadás? — kérdelem a koncert után Salamon Judit, Dörner Ilona, Kovács Rozália II. évfolyamos postaforgalmi szakiskolásoktól, valamint Szilasi Mária-tól és Kiss Katalintól, a Petrik Lajos Vegyipari Szakköznevelőiskola utolsó éves hallgatóitól.

Némi feszülő nevetés után azt felelik: szívesen járnak ide, mást is a felegyelmeztetés miatt. Azonban azt is elismerik, hogy nem mindenkinél tetszik egyformán minden hangverseny. A mostanit — főképpen a bevezetőt — szívesen hallgatták, de volt már olyan előadás, amelyet nem nagyon élveztek. S egyre jobban belemelegedve a beszél-

getésbe az is kiderül, hogy feszélyezi, bántja őket a koncerteken való megjelenés kötelező volta: sokat vesztik az igazán zamatából az „előírt műveket”. Lehet, hogy egyesek közülük szívesebben mennének műzeumba vagy moziba, vagy otthon halgatnák meg lemezről annak a zeneszerzőnek azt a művét, amelyhez pillanatnyi kedvük, hangulatuk van. De hogy valóban szeretnék megismerkedni a komoly zenével, arra példaként azt is elmondják, hogy nem egy közülük tavaly rendszeresen eljárat a Postás Művelődési Központ Zenebarátok körének előadásaira. Így végül is megegyeznek abban, hogy noha a többség egyáltalán nem idegenkedik a komoly zenétől, mégis zavarja őket, hogy „annyira kötelező”. (Ha ugyanis elmaradnak, megvonhatják tőlük a kimenőt.)

Miután elkészülnek, Kovács Kornél zenekari titkár véleményét tudakolom.

— Mi soha nem éreztük eddig, hogy parancsra ülünk végig a hangversenyeket. Sőt, sok éves tapasztalatunk szerint igen hálás közönségnek bizonyulnak a tiszteletsek. De ha most, vagy más alkalommal ide seregül körülbelül 300 gyereknek csupán a kisebbik része érkezik, akkor sem dolgozunk hiába...

— Ez nekem is meggyőződésem — kapcsolódik a beszélgetésbe Józsa Agnes, a Postás Művelődési Központ művészeti főelőadója, a kollégisták közművelődési programjainak lelkes szervezője. — Naivitás lenne ugyanis azt képzelnünk, hogy ezekből a nagyrészt vidékről a fővárosba tanulni jött lányokból egycsapásra zene-, képzőművészeti- vagy irodalomrajongók lesznek. A Művelődési Központ munkatársai azt tartják elsősorban kötelességüknek, hogy a lehető legmagasabb színvonalú találás-

ban próbálják rávezetni őket: miért szép a szép. Magyaráz: a fiatalok általános műveltségét szeretnék megalapozni, hiszen azt viszik magukkal utatvalónak, amit az iskolában és a kollégiumban négy év alatt magukba szívhatnak. Olvasmányokból, látni és hallani érdemesből, egyszerűen — a kultúrából. (A módszereken természetesen el lehet és el is kell gondolkozni.) És mindebben nagy segítségünkre lehetnek nevelők, tanárok, amint évek óta vannak is a postás szimfonikusok, művelődési házuk előadói, népművelői.

— Nem tragédia hát, ha a tanulók némelyike szívesebben hallgatna könnyűzenét, vagy más módon foglalná el magát vasárnap délelőttönként. Az a fontos, hogy mire elvágzik az iskolát, mégiscsak tudni fogják, ki volt Bach vagy Beethoven. A kollégiumi koncertsorozat megrendezésével — ismeretterjesztő módon — lehetőséget kívánunk adni a növendékeknek arra, hogy találkozhassanak a zeneművészettel valamennyi jelentős korszakkal. Az természetes, hogy ki-ki hajlmainál és ízlésénél fogva más-más irányzatokkal barátkozik meg és kiakadnak a kedvenc zeneszerzők és művek. Sőt azt is előre tudhatjuk, hogy lesznek olyanok, akiket a zene egyáltalán nem érdekel. Mindenesetre nem válik hiábavalóvá a kultúra terjesztőinek fáradozása már akkor se, ha a fiatalokat hozzáfértesítjük a zeneirodalom megismeréséhez, a különböző stílusok közötti eligazodáshoz.

Simon

Tanuló postások

A szervezett oktatásban való részvétel felmérése

Napjainkban egyre gyakrabban esik szó a hírközlési szolgáltatások színvonaláról. A munka minőségét általában a közönséggel közvetlenül kapcsolatban álló dolgozók (felvevők, kézbesítők, távbeszélő-kezelők stb.) magatartásából ítéljük meg az igénybevevők. A nagyfokú gépesítés ellenére a szolgáltatások jó minőségű teljesítésében továbbra is nagyon fontos szerepük lesz az emberi tényezőknek: a szaktudásnak, az általános és politikai műveltségnek, az ezeket tükröző udvarias viselkedésnek.

A nyár folyamán felmértük, hogy a postás dolgozók közül hányan milyen oktatási formában tanultak 1977/78-ban. A felméréssel az volt a célunk, hogy pontos képet kapjunk a postás dolgozók általános, politikai és szakműveltségének egyik lényeges eleméről, a szervezett oktatásban való részvételről. Elgondolkodtatásra, ösztönzésre álljon itt néhány adat!

Az 1977/78-as tanévben összesen 30 667 fő, az összes postai dolgozó 51 százaléka tanult. (Állami oktatásban 2810-en, szakoktatásban 2699-en, politikai szemmináriumokban pedig 25 158-an.) Az oktatási éven 325 postás dolgozó járt általános iskolába; 228 kapott vég bizonyítványt. 1977 végén 6785-en nem rendelkeztek nyolc általánossal, ennek 3,4 százaléka végezte el a tanévben. Az elmúlt 4-5 év alatt az alpműveltséggel nem rendelkezők száma 11 800-ról csökkent az említett mértékig. Ez a jó irányú változás a különböző kedvezményeknek és juttatásoknak, vala-

mint a lelkiismeretes szervező munkának köszönhető.

A következő időszakban még nagyobb hangsúlyt kap a felvilágosítás, a meggyőzés, mert a tapasztalatok azt mutatják, hogy jóval nehezebb lesz a korábbiakhoz hasonló eredményt elérni. Különösen a fiatalokat kell ösztönözni a tanulásra, mert ők még az ezredforduló táján is munkaképes korban lesznek, s a fejlődés hamarosan fel számolja azokat a munkaköröket, amelyek betöltéséhez nem kell különösebb műveltség.

A nyolc általános iskolai végzettség jelenlegi helyzetét egybevetve a társadalmi, valamint a műszaki fejlődés ütemével, nyilvánvalóvá válik, hogy még mindig milyen jelentős az alpműveltséggel nem rendelkező postás dolgozók száma.

Középfokon a tanévben 1934-en tanultak. Az érettségi vizsgát tett dolgozók között kevesebben vannak azok, akik postai képesítést adó középiskolában végeztek. Az 1977-78-as tanévben nappali, esti és levelező tagozaton összesen 560 fő végzett, ezzel szemben az igény a képesítésüknek megfelelő munkaterületen dolgozók utánpótlására 1700-1800 fő lenne. A posta szempontjából nagyon fontos a szakképzett dolgozók számának növekedése, elsősorban azoké, akik az érettségi bizonyítvánnyal együtt középfokú szakképzettséget is szereznek.

A főiskolák és egyetemek különböző évfolyamain 551 postás dolgozó tanult, 202-en végeztek. A felsőfokú végzettséget szerzők 60 százaléka a győri Közlekedési és

Távközlési Műszaki Főiskolán szerzett diplomát.

A politikai oktatás fórumai közül — jellegéből adódóan — a szakszervezeti és megpolitikai oktatásban vettek részt a legtöbben (16 016-an), pártoktatásban 5336-an, KISZ-oktatásban pedig 2356-an. A létszám további növeléséhez, a többi postás dolgozóknak a politikai oktatásban való bevonásához a beiskolázások jobb összehangolására van szükség.

Tanfolyam jellegű szakoktatásban 2650-en vettek részt az elmúlt tanévben. Kezeli tanfolyamot 1072-en, segédtsízi tanfolyamot 1167-en, tiszti tanfolyamot pedig 411-en végeztek.

A segédtsízi és kezelői munkaterületeken sok a szakképzetlen dolgozó — számuk 8500-9000 —, ami különösen a fővárosban okoz nagy gondot. A kezelői képzésben részt vevők 30-40 százaléka év közben lemorzsolódik. A segédtsízi képzést viszont az nehezíti, hogy a résztvevők közül sokan nem rendelkeznek érettséggel.

A tanfolyam jellegű szakoktatásban nagyobb számszerű növekedésre van szükség.

Amint az előadottakból kicseng, oktatási eredményeinkkel nem vagyunk egyértelműen megelégedve, noha a statisztikai számok szerint az 1977-78-as tanévben a postás dolgozóknak több mint a fele vett részt szervezett oktatásban. Jó lenne azonban, ha a postai munka színvonala is ezzel arányosan emelkedne.

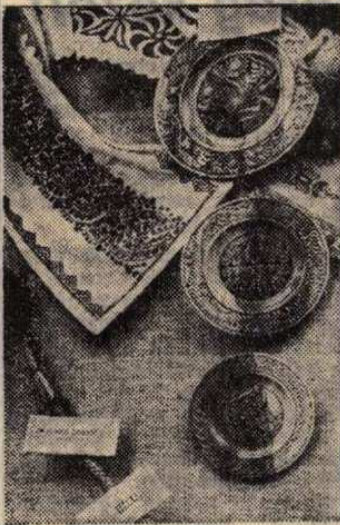
Kovácsné Szabó Margit

A postások és a népművészet

„A nép mindig életmódjának megszépítésére törekedett, hogy környezetét jobba, szebbé tegye, mint amilyen.”

(GORKIJ)

A Pécsi Postaigazgatóság négy megyéből mintegy negyven postástól csaknem száz alkotást: tájleírás, hímezéseket, szötteket, falfaragásokat, bordszövegeket, alkotásként stb. láthatott november 5-12-ig Pécsen a közönség.

— Nagyszerű és kellemes összképet nyújt a kiállítás — mondja az egyik látogató, dr. Scheich Jánosné Mohácsról. A művek — folytatja Scheichné — külön-külön is élményt nyújtanak. Ha a mesebeli tündér megkérdezné tőlem, hogy a sok szép alkotás közül melyiket fogadnám el szívesen, a választásom Biacs János szépen cizellált búzák mintás tányér falfaragásaira, valamint Aszalós Zsuzsa gyönyörű hímezésére esne. A sok szép látnivalón kívül még tanulni is. A szaktársaim munkáin keresztül ismertem meg egy hímezés elkészítésekor használatos zsinór, hurok, lapos, hamis és négyzetes öltési formákat.

Ábel Péter

A postások amatőr népművészeti tevékenysége Baranyában, Somogyban, Tolnában és Zalában csaknem azonos színvonalú. Mind egyik tájegység elhozta — ez a kiállítás a tanú rá —, az elődöktől örökölt, de el nem sorvadt, élő népművészeti.

Értő a dél-dunántúli postások a saját vidékük népművészeti nyelvén. Karádi Ferencné, Lakos Mária és Tulák Andrásné a búzák hímezés minták hí tolmácsolói. Ugyancsak otthonosak a zalaegerszegi Jókai Mór szocialista brigád hímező nőtagjai, valamint Pacsi Erzsébet, Horváth Irma szintén Zala-

egerszegről és Ferenczi Ida Szekszárdról a dél-dunántúli, fehér-hímezés motívumaiban. Mint a kiállított anyagok mellé írt rövid ismertetőből kitűnik, ezt a viszonylag szűk lehetőségeket kínáló hímezői bravúrokat mellesz díszítőformát a XIX. sz. elején a Tolna megyei Pincehely, Gyulaj, Miszla és Regöly asszonyai hozták sokasba.

A fűgő kezű, szorgos postás lányok és asszonyok azonban a saját vidékükre

jellemző hímezések közé átvették más tájegységek jól ismert népi motívumait is. A kiállított anyagok között így, a dél-dunántúli minták mögött egyáltalán nem szorult háttérbe Ferenczi Ida választékos torontáli szőnyegképzése, és egyenértékű sikert arattak Tomola Ferencné, Bencze Józsefné és Győrökös Sándorné — szűkebb hazájukban sem különben kidolgozott — csupa csipke kalocsai hímezései.

Az asszonyok mellett szép számmal képviseltetik magukat férfi alkotók is. Szendrői László szabadidejében a bordszövegek világába rándul ki szívesen. A kiállításon bemutatott, gondosan megmunkált bordszövegekre ottjártamkor az egyik látogató bejelentette vásá-

súroló Biacs-féle és egyéb falfaragások mellett, a látogatók kedvence a mohácsi Borics János busófejet mintázó alkotása.

Mikor megkaptam a postás népművészeti alkotások kiállítására a meghívót — magam is immáron tizenöt éves postai múlttal rendelkezve, ismerve szakmabeljeimet —, egy percig sem gondoltam arra, hogy valamelyik országos hírdő és rangú galériában teszek látogatást. Az sem vetődött fel bennem, hogy a kiállított tárgyakat valamely hivatalos elismert népművész munkáival vessem össze. De feltétlenül megbecsülendőnek érzem, hogy a pécsváradics Andics Jánosné a kaposvári Varga Tiborrig mindazok, akik itt külön, név szerint az írásban nem is szerepelnek, elhozták és bemutatták mindazt, amivel szabad idejüket önmaguk szórakoztatására, de hasznosan eltöltik.

Elismerés jár érte a népművészetet kedvelő és művelő postásainknak és köszönet a kiállítás rendezőinek.

Pusztai Mihály

